

Dokument zasedanja

A9-0389/2023

4.12.2023

POROČILO

o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2023
(2023/2117(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: David McAllister

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	33
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK	34
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	35
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	36

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2023 (2023/2117(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 21 in 36,
- ob upoštevanju poročila podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 15. junija 2023 z naslovom Poročilo o SZVP – naše prednostne naloge v letu 2022,
- ob upoštevanju strateškega kompasa za varnost in obrambo – Za Evropsko unijo, ki varuje svoje državljane in državljanke, vrednote in interese ter prispeva k mednarodnemu miru in varnosti, ki ga je Evropski svet podprl 24. marca 2022,
- ob upoštevanju novega Natovega strateškega koncepta, ki so ga sprejeli voditelji držav in vlad držav članic na vrhu Nata v Madridu 29. junija 2022,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 29. in 30. junija 2023,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 23. in 24. junija 2022,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2022,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528¹,
- ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2023 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (COM(2023)0338),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. decembra 2021 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki z naslovom Strategija Global Gateway (JOIN(2021)0030),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. oktobra 2022 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2022 (COM(2022)0528),
- ob upoštevanju poročil o širitvi za leto 2023 in načrta za rast za Zahodni Balkan, ki jih je Komisija predstavila 8. novembra 2023,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 23. novembra 2022 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno

¹ UL L 102, 24.3.2021, str. 14.

politiko o novi strategiji EU za širitev²,

- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in Visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 7. junija 2023 z naslovom Nova agenda za odnose med EU ter Latinsko Ameriko in Karibi (JOIN(2023)0017),
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine ZN z dne 23. februarja 2023 z naslovom Načela Ustanovne listine Združenih narodov, na katerih temelji celovit, pravičen in trajen mir v Ukrajini (A/RES/ES-11/6) in prejšnjih resolucij Generalne skupščine ZN o agresiji nad Ukrajino,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine ZN z dne 7. aprila 2022 z naslovom Začasna ukinitvev pravice Ruske federacije do članstva v Svetu za človekove pravice (A/RES/ES-11/3),
- ob upoštevanju resolucije z naslovom Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (Agenda 2030) (A/RES/70/1), ki jo je Generalna skupščina OZN sprejela 25. septembra 2015 na vrhu OZN o trajnostnem razvoju v New Yorku in opredeljuje cilje trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2023/162 z dne 23. januarja 2023 o misiji Evropske unije v Armeniji (EUMA)³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta (SZVP) 2022/1970 z dne 17. oktobra 2022⁴ in 2022/2507 z dne 19. decembra 2022⁵ o spremembi Sklepa 2010/452/SZVP o nadzorni misiji Evropske unije v Gruziji, EUMM Georgia,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 15. marca 2023 o odnosih med EU in Armenijo⁶ ter odnosih med EU in Azerbajdžanom⁷, z dne 19. januarja 2023 o humanitarnih posledicah blokade v Gorskem Karabahu⁸ in resolucije z dne 5. oktobra 2023 o razmerah v Gorskem Karabahu po napadu Azerbajdžana in nenehnih grožnjah Armeniji⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. aprila 2023 o izvajanju civilne skupne varnostne in obrambne politike ter drugih oblik pomoči EU na področju civilne varnosti¹⁰,
- ob upoštevanju svojih priporočil z dne 5. oktobra 2022 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno

² UL C 167, 11.5.2023, str. 105.

³ UL L 22, 24.1.2023, str. 29.

⁴ UL L 270, 18.10.2022, str. 93.

⁵ UL L 325, 20.12.2022, str. 110.

⁶ UL C, C/2023/404, 23.11.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52023IP0081>.

⁷ UL C, C/2023/405, 23.11.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52023IP0082>.

⁸ UL C 214, 16.6.2023, str. 104.

⁹ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0356.

¹⁰ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0106.

- politiko o strateškem odnosu in partnerstvu EU z Afriškim rogom¹¹,
- ob upoštevanju svoje resolucija z dne 15. junija 2023 o krčenju temeljnih svoboščin v Hongkongu, zlasti primeru Jimmyja Laija¹²,
 - ob upoštevanju vmesnega pregleda Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. junija 2023 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah¹³, in z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah¹⁴,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o kršitvah človekovih pravic, demokracije in pravne države, sprejetih v skladu s členom 144 Poslovnika,
 - ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih odnosih za obdobje 2021–2025 (akcijski načrt za enakost spolov III) in akcijskega načrta EU za ženske, mir in varnost za obdobje 2019–2024,
 - ob upoštevanju Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite¹⁵, ki je uvedla začasno zaščito za ljudi, ki bežijo pred rusko vojne agresije proti Ukrajini,
 - ob upoštevanju izjave Sveta Evrope z dne 16. in 17. maja 2023 z naslovom *Reykjavik Declaration – United around our values* (Reykjaviška deklaracija –Naše vrednote nas združujejo),
 - ob upoštevanju izjave o prihodnjem članstvu Belorusije v Evropski uniji, izjave demokratičnih sil Belorusije o solidarnosti z ukrajinskim ljudstvom in politične izjave demokratičnih sil Belorusije, ki so bile vse sprejete na konferenci o novi Belorusiji 6. avgusta 2023,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. julija 2023 o priporočilih za reformo pravil Evropskega parlamenta o preglednosti, integriteti, odgovornosti in boju proti korupciji¹⁶,
 - ob upoštevanju poročila z dne 9. maja 2022 o končnem izidu Konference o prihodnosti Evrope,
 - ob upoštevanju študije z naslovom *Qualified majority voting in common foreign and security policy - A cost of non-Europe report* (Glasovanje s kvalificirano večino v skupni zunanji in varnostni politiki – poročilo o stroških neukrepanja na ravni EU), ki jo

¹¹ UL C 132, 14.4.2023, str. 115.

¹² Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0242.

¹³ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0219.

¹⁴ UL C 347, 9.9.2022, str. 61.

¹⁵ UL L 71, 4.3.2022, str. 1.

¹⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0292.

je 28. avgusta 2023 objavil generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve¹⁷,

- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0389/2023),
- A. ker na pravih temeljih mednarodni red vse bolj izpodbijajo avtokratski akterji, ki na lastno pest ali z usklajenim delovanjem skušajo vplivati ali spodkopati večstranske organizacije, ustanoviti konkurenčne organizacije, povzročajo destabilizacijo s ponovnim zatekanjem k ideji območja vpliva in ogrožajo na pravih temeljih mednarodni red, pa tudi svetovno in regionalno varnost;
- B. ker ti vedno bolj avtokratski akterji tudi ogrožajo univerzalnost človekovih pravic in spodkopavajo demokratične standarde po vsem svetu; ker bi morali EU in podobno misleči partnerji nujno braniti na pravih temeljih mednarodni red;
- C. ker so ruska vojaška agresija proti Ukrajini in njene posledice, vključno z gospodarsko negotovostjo, neustrezno prehransko varnostjo in visokimi cenami energije, povečale nestabilnost v neposredni sosesčini EU, s čimer so spodbudila EU, da je ponovno v ospredje postavila svojo širitveno politiko, ki se je izkazala za njen najučinkovitejši zunanjepolitični instrument;
- D. ker je Komisija v širitvenem svežnju za leto 2023, predstavljenem 8. novembra 2023, priporočila, naj se začnejo pristopna pogajanja z Ukrajino, Republiko Moldavijo in Bosno in Hercegovino, ko bodo dosegle potrebno stopnjo skladnosti z merili za članstvo, in dodeli status države kandidatke Gruziji pod pogojem, da sprejeme nekatere ukrepe; ker je Komisija predstavila tudi načrt za rast za Zahodni Balkan, katerega namen je spodbujanje gospodarskega povezovanja na Zahodnem Balkanu in odprava socialno-ekonomske vrzeli med Unijo in našimi partnericami do konca tega desetletja; ker bodo sredstva sproščena, ko bodo izpolnjeni posamezni programi reform; ker mora širitvena politika temeljiti na kopenhavskih merilih, in bi morala še naprej temeljiti na procesu, ki temelji na dosežkih; ker mora EU pospešiti svojo širitveno politiko, države pristopnice pa nadaljevati reforme in izpolniti zahtevana ključna merila; ker so dosledna sporočila in jasna pot za vključevanje držav kandidatk bistvenega pomena za ohranitev proevropske perspektive; ker se morajo države Zahodnega Balkana osredotočiti na reševanje sporov, spravo, skladnost s skupno zunanjo in varnostno politiko, medsebojno sodelovanje in reforme, da bi dosegle skupno varnost in stabilnost v regiji;
- E. ker je stabilnost v Baltskem in Črnem morju bistvenega pomena za varnost Evrope, tudi za njeno energetska varnost, kot je navedeno v strateškem kompasu EU in Nata, zaradi česar so nujne celovite strategije in smiselni ukrepi; ker EU ne more veljati za uspešnega in verodostojnega globalnega akterja, če ne more zagotoviti varnosti v svoji neposredni sosesčini;
- F. ker je Svet podaljšal začasno zaščito za ljudi, ki bežijo pred rusko vojaško agresijo proti

¹⁷ Študija *Qualified majority voting in common foreign and security policy - A cost of non-Europe report* (Glasovanje s kvalificirano večino v skupni zunanji in varnostni politiki – poročilo o stroških neukrepanja na ravni EU), Evropski parlament, Generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve, 28. avgust 2023.

Ukrajini, s 4. marca 2024 na 4. marec 2025;

- G. ker je ruska vojaška agresija ponovno potrdila vlogo Nata kot temelja kolektivne obrambe njegovih članic in ponovno potrdila nujnost močne čezatlantske vezi; ker je odločitev Nata, da vsaj 2 % bruto domačega proizvoda nameni za obrambne izdatke, uresničilo samo nekaj članic Nata; ker je namera Rusije, da razgradi evro-atlantsko varnostno strukturo, popolnoma propadla zaradi junaške obrambe Ukrajine ter hitrega in odločnega odziva zaveznic Nata;
- H. ker je ruska vojaška agresija proti Ukrajini poudarila potrebo po ambicioznejšem, verodostojnejšem, bolj strateškem in enotnejšem ukrepanju EU na svetovnem prizorišču ter, da morajo države članice pokazati potrebno politično voljo za močnejšo skupno zunanjo in varnostno politiko v celovito evropsko politiko;
- I. ker je treba nujno uresničiti strateško avtonomijo EU in njenih držav članic, tudi na področju obrambne politike, ki bo Uniji omogočila, da brani svoje interese brez nepotrebne opiranja na tretje države, širi svoje vrednote ter okrepi svoj prispevek h globalnemu multilateralizmu, mirnemu reševanju konfliktov ter razvoju demokracije, pravne države in temeljnih pravic po vsem svetu;
- J. ker vse večja nestabilnost in nestanovitnost mednarodnega okolja predstavljata večplastne grožnje za varnost in stabilnost Unije; ker mora EU zato okrepiti čezatlantske odnose in zgraditi strateška partnerstva, ki temeljijo na spoštovanju in medsebojnem zaupanju s podobno mislečimi partnerji na svetovnem jugu;
- K. ker je Azerbajdžan 19. septembra 2023 začel neizzvano vojaško ofenzivo proti Gorskemu Karabahu, ki se je končala z vsiljenim premirjem med Azerbajdžanom in oblastni Gorskega Karabaha; ker so ponovne sovražnosti na južnem Kavkazu razlog za resno zaskrbljenost in zahtevajo bolj proaktivno sodelovanje EU v regiji;
- L. ker vse večja nestabilnost v južnem sosedstvu EU in širšem Sredozemlju, pa tudi v Sahelu in podsaharski Afriki, predstavlja resne izzive za varnost in stabilnost Unije, in za njeno zmožnost, da postane odločilni akter na mednarodnem prizorišču;
- M. ker napetosti v indijsko-pacifiški regiji postajajo vse pomembnejše, zlasti zaradi vse bolj oblastne države Ljudske republike Kitajske do Tajvana;
- N. ker upad svobode medijev, nenehni napadi na novinarje, širjenje dezinformacij in tuje vmešavanje ogrožajo demokracije in varnost v EU; ker mora EU sodelovati s podobno mislečimi partnerji, da bi branila svobodo medijev in svobodo izražanja ter se borila proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju v tretjih državah;
- O. ker imajo posledice podnebnih sprememb vse večji vpliv na različne vidike človekovega življenja, vključno z geopolitičnim redom in globalno varnostjo in stabilnostjo; ker je ključnega pomena, da boj proti podnebnim spremembam, ki zahteva podnebne ukrepe, pomaga tistim, ki se spoprijemajo z najhujšimi posledicami;
- P. ker bi morala nadzor nad oborožitvijo in neširjenje orožja postati vidik zunanje in varnostne politike EU glede na propad pomembnih sporazumov o nadzoru orožja in razoroževanju, pa tudi ob upoštevanju tehnologij v vzponu;

1. poudarja, da so njegove resolucije o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike ključni element njenega prispevka k oblikovanju zunanje politike EU; poudarja, da kažejo praktične posledice boljšega spoštovanja pravice do nadzora na področju zunanje politike, ki jo ima Parlament z Lizbonsko pogodbo; opozarja, da je resolucija iz leta 2023 zadnja resolucija o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike v tem zakonodajnem obdobju, njen namen pa je služiti kot vodilo za naslednjo izvršilno oblast EU pri določanju in nadaljnjem izvajanju prednostnih nalog zunanje politike za naslednje zakonodajno obdobje; poudarja, da se mora EU v vselej nestanovitnem mednarodnem okolju sočasno spoprijeti s številnimi zunanjepolitičnimi izzivi, ki nanjo neposredno in posredno vplivajo, kot so sedanja ruska vojaška agresija proti Ukrajini, vse večje tekmovanje za premoč, potencialno ponovna opredelitev svetovnega ravnovesja moči, nenehni poskusi spodkopavanja večstranskega mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, ter vse večja povezava med zunanji in domači krizami; je trdno prepričan, da mora EU, če želi ostati pomembna na mednarodnem prizorišču in učinkovito braniti svoje interese in vrednote, sprostiti politično voljo držav članic za doseganje zunanjepolitičnih ciljev z instrumenti na ravni EU, povečati zmogljivosti, sodelovati s podobno mislečimi partnerji in regionalnimi organizacijami ter se osredotočiti na zagotavljanje konkurenčne ponudbe za svetovni jug, pri tem pa čim bolj učinkovito uporabiti vse vire, politike in orodja, ki jih ima na voljo v okviru celostnega pristopa; poudarja, da mora EU, če želi biti globalni akter v sedanjem globalnem okolju, voditi odločno, urejeno in agresivno zunanjo politiko, ki bo izpolnjevala lastne strateške cilje, ter še naprej proaktivno opredeljevati, uveljavljati in braniti svoje interese v svetu;
2. poudarja, da zmožnost EU, da je globalni akter na področju zunanje politike, zanesljiv mednarodni partner ter verodostojen varnostni in obrambni akter, temelji na razvoju in večanju njenega zunanjega delovanja v okviru SZVP, pa tudi na njeni zmožnosti, da proaktivno opredeli, uveljavlja in brani svoje interese v svetu, ne da bi se neupravičeno zanašala na vire tretjih držav, zaradi česar bi lahko bila Unija dovzetna za notranjo delitev, oživitvi obstoječih partnerstev in oblikovanju novih ter na politični volji, da prevzame več pobud in odgovornosti na svetovni ravni, hkrati pa učinkovito varuje, brani in spodbuja svoje vrednote; poudarja tudi, da morajo države članice EU omogočiti enotno nastopanje, da se tako poveča verodostojnost ter ohrani skladnost; zato ponovno poudarja, da je treba povečati enotnost in solidarnost, tako da se še naprej razvija skupno zaznavanje tveganj;
3. opozarja, da bi morale zunanje delovanje EU temeljiti na vrednotah in načelih iz člena 2, člena 3(5) in člena 21 PEU, ki so navdihnili ustanovitev, razvoj in širitev EU, vključno z demokracijo, pravno državo, univerzalnostjo in nedeljivostjo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načel enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel Ustanovne listine OZN, Helsinške sklepne listine, Evropske konvencije o človekovih pravicah in mednarodnega prava; obžaluje, da Unija včasih ne izpolnjuje teh ciljev, kar negativno vpliva na njene interese, varnost in mednarodni ugled; poudarja, da mora biti zunanja politika EU na področju človekovih pravic zaradi njenih ambicioznih zavez dosledna in zgledna;
4. meni, da bi morala EU svojo skupno zunanjo in varnostno politiko oblikovati v skladu s tem in na podlagi naslednjih štirih ciljev:
 - (a) obravnavanje posledic ruske vojaške agresije proti Ukrajini,

- (b) postopna prilagoditev struktur, instrumentov, zmožnosti, skladov in postopkov odločanja EU,
- (c) krepitev in zaščita multilateralizma, ki temelji na pravilih, ter
- (d) uveljavljanje interesov z razvojem trdnih strateških zavezništev in podobno mislečih partnerstev;

Obravnavanje posledic ruske vojaške agresije proti Ukrajini

5. je zaskrbljen, ker je nezakonita, neizzvana in neupravičena ruska vojaška agresija proti Ukrajini ob omogočanju in podpori nelegitimnega Lukašenkovega režima v Belorusiji in režima v Iranu ponovno zanelo vojno na evropski celini; ponovno najstrožje obsoja ukrepe ruskega vodstva, ki vključujejo kršitve mednarodnega prava, kršitve priznanih meja, nezakonite prevoze in deportacijo zaščiteneh oseb in otrok ter krajo ozemlja in resne vojne zločine; zahteva, naj Rusija in njene pridružene enote prenehajo z vsemi vojaškimi akcijami ter naj rusko vodstvo nemudoma in brezpogojno umakne svoje enote z mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine in iz vseh drugih držav, katerih ozemlje ali dele ozemlja nezakonito zaseda; obsoja vse hibridne napade, ki jih Rusija izvaja v Ukrajini, in odločno obsoja širjenje ruske propagande o vojni v Ukrajini;
6. obsoja vlogo nelegitimnega režima Aleksandra Lukašenka pri dejanski predaji nacionalne suverenosti Kremlju, da bi ohranil nadzor nad Belorusijo;
7. ponovno poudarja, da je Gruzija že avgusta 2008 doživela rusko vojaško agresijo; ostro obsoja rusko nezakonito okupacijo gruzijskih regij Abhazije in Chinvalske regije/Južne Osetije ter podobno obsoja spodkopavanje suverenosti in ozemeljske celovitosti Moldavije zaradi prisotnosti ruskih čet v Pridnestrju; ponovno poudarja podporo suverenosti in ozemeljski celovitosti Gruzije in Moldavije in poudarja, da zlonamerni poskusi Rusije, da bi prisilno spremenila meje suverenih držav v Evropi, resno ogrožajo varnost EU; spodbuja EU in države članice, naj izboljšajo varnostno sodelovanje z Ukrajino, Gruzijo in Republiko Moldavijo, predvsem v boju proti hibridnim grožnjam, dezinformacijam in kibernetiki varnosti;
8. izraža spoštovanje pogumnemu ukrajinskemu ljudstvu, ki pogumno brani svojo državo, suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost, hkrati pa tudi evropske vrednote in varnost ter brani norme in načela Ustanovne listine OZN in Helsinške sklepne listine; izraža spoštovanje in hvaležnost posameznikom in organizacijam civilne družbe, ki pomagajo ukrajinskemu ljudstvu; pozdravlja dejanja gruzijskega in beloruskega ljudstva, ki dejavno pomagata v boju Ukrajine; pozdravlja podaljšanje začasnih zaščit za ljudi, ki bežijo pred rusko vojaško agresijo proti Ukrajini;
9. poudarja, da ruska vojaška agresija proti Ukrajini destabilizira in ogroža varnost in stabilnost vzhodnega sosedstva in Zahodnega Balkana, kar ogroža varnost same EU; zato meni, da bi morala EU dati prednost reformi svoje sosedske politike in pospešiti širitveni proces skupaj z institucionalnimi reformami in reformami odločanja, potrebnimi za zaščito sposobnosti Unije za vključevanje;
10. poziva k dejavnejši komunikacijski strategiji za spodbujanje vloge in koristi širitve na Zahodnem Balkanu in v vzhodnem partnerstvu, pa tudi za spodbujanje finančne in

tehnične pomoči EU;

11. je zlasti zaskrbljen, da ima ruska agresija proti Ukrajini učinek prelivanja, še posebej v južnem sosedstvu, širšem Sredozemlju, južnem Kavkazu, osrednji Aziji, Afriki in na Bližnjem vzhodu; obžaluje ruske zlonamerne vplive, hibridno vojskovanje in dezinformacijske kampanje v teh regijah ter poziva k večji vključenosti in pomoči EU;
12. pozdravlja tretje srečanje Evropske politične skupnosti kot platforme za razpravo, dialog in sodelovanje s partnerskimi državami; poziva, naj se Parlament tesno vključi v pojasnitev področja delovanja in prihodnjega dela skupnosti; poudarja, da je za prihodnji uspeh in skladnost tega foruma bistvena določena stopnja usklajenosti demokratičnih vrednot in načel; ponovno poudarja, da Evropska politična skupnost v nobenem primeru ne sme povzročiti zamud pri pristopu držav kandidat k EU ali biti pretveza zanje;
13. poudarja, da morajo države članice skupaj in dobro usklajeno vlagati v obrambo, in poziva k celovitemu in hitremu izvajanju strateškega kompasa, ki vključuje izkušnje, pridobljene iz ruske vojaške agresije proti Ukrajini, da bi vzpostavili resnično evropsko obrambno unijo, ki bo interoperabilna in bo dopolnjevala zaveznitvo Nata ter bo lahko potrebi delovala samostojno;
14. poudarja zlasti potrebo po nadaljnjem sodelovanju z Natom pri vzpostavitvi zmogljivosti za hitro napotitev in poziva države članice, naj poskrbijo, da bo vojaška zmogljivost za načrtovanje in izvajanje operacij do leta 2025 polno delovala; odločno spodbuja podpredsednika/visokega predstavnika, naj predlaga sklep Sveta o zmogljivosti EU za hitro napotitev, da bi zaščitili vrednote Unije in služili interesom Unije kot celote, se odzvali na neposredne grožnje in se hitro odzvali na krizne razmere zunaj Unije, tudi v nepermisivnih okoljih in v vseh fazah konfliktnega cikla; poudarja, da bi bilo treba zmogljivost EU za hitro napotitev vzpostaviti kot silo, ki je stalno na voljo in se usposablja skupaj, skupaj s ciljem, da postane stalna sila;
15. poudarja, da je treba povečati proizvodnjo vojaškega streliva v EU, kar bi bilo treba storiti z večjim industrijskim sodelovanjem in skupno proizvodnjo; poudarja, da je treba nujno doseči 35-odstotno referenčno vrednost evropskih skupnih javnih naročil za obrambno opremo in 20-odstotno referenčno vrednost glede evropskih skupnih raziskav in tehnologije na področju obrambe, o katerem so se dogovorile vse države članice v okviru Evropske obrambne agencije; poziva k okrepitvi Obveščevalnega in situacijskega centra EU ter centra za krizno odzivanje Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) tako, da bi vzpostavili sistem samodejnega pretoka obveščevalnih podatkov iz držav članic v ESZD in v Obveščevalni in situacijski center EU o zunanjih in varnostnih vprašanjih, ki se pojavljajo zunaj EU;
16. pozdravlja dodatna sredstva za evropski mirovni instrument in poziva države članice, naj izboljšajo njegove zmožnosti ukrepanja s trajnostnim in ustreznim financiranjem; pozdravlja odločitve o sprejetju akta v podporo proizvodnji streliva in okrepitvi evropske obrambne industrije z aktom o skupnih javnih naročilih, da bi okrepili evropske obrambne zmogljivosti; ponovno poziva k nujnemu začetku razprave o oblikovanju novega zunajproračunskega finančnega instrumenta, ki bi obravnaval celoten življenjski cikel vojaških zmogljivosti na ravni EU;

17. ugotavlja, da odziv EU na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini pozorno spremljajo avtorski akterji po svetu in da bo imel odločilen vpliv pri oblikovanju njihovega vedenja na mednarodnem prizorišču; izreka pohvalo Svetu in državam članicam za odločen odziv na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini; pozdravlja mobilizacijo doslej največje makroekonomske finančne, gospodarske in humanitarne pomoči Ukrajini, dobavo orožja in streliva držav članic, kar je omogočil evropski mirovni instrument, in sprejetje enajst svežnjeve sankcij, ki bi morale imeti uničujoče posledice za rusko gospodarstvo, v medsebojnem sodelovanju s podobno mislečimi partnerji; vendar je zaskrbljen, ker Madžarska še vedno blokira osmo tranšo evropskega mirovnega instrumenta, namenjene Ukrajini; poziva k nadaljnji osamitvi Ruske federacije in pritisku nanjo z obsežnejšim izvajanjem omejevalnih ukrepov, tudi proti Belorusiji; poziva k proaktivni diplomaciji s tretjimi državami v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji, predvsem ZDA, Kanado in Združenim kraljestvom, da bi čim bolj zmanjšali izogibanje sankcijam in odpravili vse preostale pravne vrzeli, da bi to prakso ustavili; obžaluje, da ni omejevalnih ukrepov za ruske diamante;
18. pozdravlja odločnost Unije in večine držav članic pri prizadevanjih za popolno energetska neodvisnost od Ruske federacije; ponovno poziva k takojšnjemu in popolnemu embargu na ruski uvoz fosilnih goriv in proizvode, narejene s surovo rusko nafto; poziva Komisijo in Svet, naj povečata svoje zmogljivosti za spremljanje fosilnih goriv, da bi preprečili ponovni izvoz; je zaskrbljen, ker so nekatere države članice v zadnjem letu povečale svoj uvoz zemeljskega plina in utekočinjenega zemeljskega plina iz Rusije;
19. opozarja, da je dosledna in enotna uporaba omejevalnih ukrepov v vseh državah članicah osnovni pogoj za verodostojnost in učinkovitost zunanjega delovanja EU; poziva vse tretje države, zlasti države kandidatke za članstvo v EU, naj pokažejo nedvoumno zavezanost mednarodnemu pravu in strateškim interesom in vrednotam EU ter naj se uskladijo z omejevalnimi ukrepi EU proti Rusiji; poziva Komisijo, naj kritično oceni pomoč EU tretjim državam, ki dejavno podpirajo rusko agresijo proti Ukrajini, in poziva Svet, naj uvede omejevalne ukrepe proti tretjim državam, ki omogočajo rusko invazijo na Ukrajino, bodisi z omogočanjem izogibanja sankcijam bodisi z neposredno vojaško pomočjo, kot v primeru Irana;
20. spodbuja Komisijo, podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj mobilizirajo mednarodno podporo mirovni formuli, ki jo je predstavila Ukrajina, in naj sprejmejo varnostne zaveze do Ukrajine, kot je priporočeno v varnostnem paktu iz Kijeva; poudarja, da si morajo EU in njene države članice nujno prizadevati za ustanovitev posebnega mednarodnega sodišča za pregon kaznivega dejanja agresije in vojnih hudodelstev proti Ukrajini, tudi pregon spolnega nasilja, povezanega s konflikti, ki so ga zagrešili politično in vojaško vodstvo Ruske federacije in njeni zavezniki, predvsem Belorusija; poziva Komisijo in Svet, naj rusko zasebno vojaško skupino Wagner, ki jo financira država, razglasita za teroristično organizacijo; pozdravlja novoustanovljeni mednarodni center za pregon kaznivega dejanja agresije proti Ukrajini, ki ga gosti Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) in ki bo olajšal pripravo zadev za prihodnja sojenja; poziva Komisijo, naj poišče in evidentira neuporabljen ruska sredstva in pripravi pravno utemeljen in veljavni predlog za njihovo uporabo za financiranje obnove Ukrajine in zagotovi, da bo ta pravni utemeljeni predlog pripravljen v tesnem sodelovanju s

partnerskimi državami skupine G7; poudarja, da sta odstranjevanje min in neeksplozivnih ubojnih sredstev glavna pogoja za obnovo Ukrajine, vključno z njeno kmetijsko proizvodnjo, ki je bistvenega pomena za gospodarstvo države ter svetovno prehransko varnost; poudarja, da bo za ta prizadevanja potrebno celovito in dolgoročno financiranje;

21. pozdravlja hitro vzpostavitev in uspešno izvajanje misije Evropske unije za vojaško pomoč v podporo Ukrajini ter predlaga, naj EU razmisli o njeni okrepitvi; ugotavlja, da je ta misija oprijemljiv dokaz neomajne podpore EU suverenosti in ozemeljski celovitosti te države; poziva k prizadevanjem za vzpostavitev drugih mednarodnih misij, da bi zaščitili svobodo plovbe ter podprli humanitarne koridorje in varen prehod ukrajinskega žita;
22. poziva države članice, naj ohranijo odločenost in enotnost, ki so ju že izkazale, in Ukrajini zagotovijo nadaljnjo politično, humanitarno, vojaško, z infrastrukturo povezano, gospodarsko in finančno podporo za zmago v tej vojni; v zvezi s tem pozdravlja pomoč, ki jo države članice zagotavljajo posamično in prek instrumentov EU, vključno s predlogom Komisije o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino; poudarja, da je pri izvajanju tega instrumenta potrebna popolna preglednost; poziva države članice, naj Ukrajini še naprej zagotavljajo potrebno vojaško pomoč, da bi ruske sile pregnala s svojega ozemlja; poziva države članice, naj proizvajajo strelivo in ga zagotovijo ukrajinskim oboroženim silam, skupaj z drugimi sredstvi, ki jih Ukrajina potrebuje za servisiranje svoje vojaške opreme; spodbuja države članice, naj še naprej zagotavljajo finančno in politično podporo civilni družbi v Ukrajini in njeni okolici;
23. vztraja, da se EU ne more stalno zanašati na ad hoc mobilizacijo, in v zvezi s tem opozarja, da je treba izboljšati in jasno opredeliti zmogljivost EU za trajnostno odzivanje na svetovne krize; v zvezi s tem poudarja, da bi morala EU pri svojem zunanjem delovanju in v okviru SZVP še naprej razvijati lastne avtonomne in odporne instrumente; opozarja, da strateški kompas določa ambiciozno ukrepanje in daje EU orodja, da bo učinkovito zagotavljala varnost in nastopila kot odločnejši svetovni akter; zato poziva k njegovemu hitremu in celovitemu izvajanju; poziva institucije EU, naj okrepijo svoje zmogljivosti za strateško predvidevanje, da bi se pripravile na prihodnje izzive;
24. poziva k bolj dinamični in dosledni uporabi globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic (evropski zakon Magnickega), ki se še vedno premalo izkorišča v okviru instrumentov zunanje politike EU; pozdravlja predlog podpredsednika/visokega predstavnika o režimu sankcij za boj proti korupciji, ki bi EU omogočil, da obravnava huda dejanja korupcije po vsem svetu; vztraja, da ima korupcija preverljiv učinek na stanje človekovih pravic ter spodkopava delovanje državnih institucij in pravno državo; v zvezi s tem poziva Svet, naj hitro sprejme predlagani režim sankcij za boj proti korupciji;

Postopna prilagoditev struktur, instrumentov, zmožnosti, skladov in postopkov odločanja EU

25. priznava, da zahteva po soglasju sili države članice k neutrudnemu prizadevanju za doseganje kompromisa in enotnosti, kar je vir političnega vpliva EU na svetovnem

prizorišču; vendar poudarja, da je treba kritično oceniti kompromis med idealom enotnosti in visokimi stroški soglasja v smislu verodostojnosti, zlasti ob upoštevanju učinkovitega delovanja razširjene EU; v zvezi s tem obžaluje, da so posamezne države članice izkoristile svojo pravico do veta, da bi oslabile sporazume, odložile odločanje ali v celoti onemogočile skupno politiko;

26. opozarja države članice, naj spoštujejo načela iz Pogodb, zlasti člena 24 in 42(7) PEU ter člen 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije, v katerih se poziva, naj države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Evropske unije v duhu lojalnosti in vzajemne solidarnosti; poudarja, da pogoji za uporabo člena 42(7) PEU in načini podpore nikoli niso bili jasno opredeljeni; meni, da je nujno treba pripraviti strategijo solidarnostne politike in operativne izvedbene ukrepe za klavzulo o vzajemni obrambi iz člena 42(7) PEU;
27. obžaluje, da je bil potencial za hitro, učinkovito in uspešno zunanje, varnostno in obrambno ukrepanje, kot ga določajo med drugim premostitvene klavzule PEU, izkoriščen le v zelo omejenem obsegu; ponovno poziva Svet, naj postopoma preide na glasovanje s kvalificirano večino za odločitve na področjih SZVP, ki niso vojaškega ali obrambnega pomena; priznava zaskrbljenost nekaterih držav članic, ki se bojijo, da bodo manj sposobne vplivati na zunanjo in varnostno politiko na ravni EU; priznava, da je napredek pri uporabi glasovanja s kvalificirano večino lahko le postopen in mora temeljiti na oblikovanju evropske strateške kulture; v zvezi s tem se spodbuja:
 - (a) uvedba glasovanja s kvalificirano večino na opredeljenih prednostnih področjih, kot je globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic (evropski zakon Magnickega), ter vprašanja v zvezi s sprejetjem in izvajanjem prihodnjega akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo v skladu s členom 22(1) PEU;
 - (b) uporaba premostitvenih klavzul iz Pogodb, razen za vzpostavitev vojaških misij ali operacij z izvršilnim mandatom v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP), za katere bo še vedno potrebno soglasje;
 - (c) uporaba konstruktivne vzdržanosti v skladu s členom 31(1) PEU do popolne uporabe glasovanja s kvalificirano večino za odločitve, ki niso vojaškega ali obrambnega pomena;
 - (d) učinkovitejša uporaba enotne ureditve za politično odzivanje na krize in ustanovitev varnostnega sveta, ki bi ga sestavljali ministri držav članic, da bi se hitro odzvali na izredne razmere ter razvili celostni pristop h konfliktom in krizam;
 - (e) revizija Pogodb, kot je določeno v členu 48 PEU, s ciljem, da se med drugim zagotovi glasovanje s kvalificirano večino za zadeve, povezane s SZVP;
 - (f) redna revizija analize groženj, na kateri temelji strateški kompas za varnost in obrambo, da bi državam članicam omogočili zblíževanje in opredelitev skupnega dojemanja groženj;
28. ponovno poudarja, da ima Parlament bistveno vlogo v SZVP, saj s svojo parlamentarno

diplomacijo ter ločenimi instrumenti, kanali in stiki posebej prispeva k tej politiki, vključno s programi za podporo demokraciji, ki imajo velik potencial za vključevanje ključnih političnih deležnikov in omogočanje demokratičnega upravljanja; poudarja zlasti dodano vrednost parlamentarne diplomacije med rusko vojno agresijo proti Ukrajini in v zvezi s tem poudarja dragoceno sodelovanje na politični in tehnični ravni med ukrajinsko vrhovno rado in Evropskim parlamentom;

29. poudarja pomen parlamentarne diplomacije, ki bi jo bilo treba izvajati prek že obstoječih kanalov, kot so Odbor Evropskega parlamenta za zunanje zadeve, uradne delegacije in dejavnosti za podporo demokraciji, npr. redni parlamentarni dialogi s partnerskimi državami; vztraja, da se mora zunanja in varnostna politika EU usmeriti v cilje preprečevanja kriz, regionalno sodelovanje na področju varnosti, globalno podnebno in okoljsko ukrepanje, krepitev človekovih pravic ter uresničevanje ciljev Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030; poziva k nadaljnjemu razvoju preventivne diplomacije EU, tudi z mirovno mediacijo in dialogom, kot proaktivnega orodja zunanje politike; poziva ESZD, naj analizira „pridobljene izkušnje“ in predhodna evropska diplomatska prizadevanja in njihove rezultate ter delo posebnih predstavnikov in posebnih odposlancev; vztraja, da je treba okrepiti parlamentarno diplomacijo s partnerji v Latinski Ameriki, Afriki in Aziji, da bi prispevali k cilju EU glede krepitev odnosov s podobno mislečimi partnerji, da bi obravnavali skupne geopolitične, gospodarske, socialne in okoljske izzive;
30. poziva k nadaljnji pojasnitvi delovanja, oblike zastopanja in odgovornosti pristopa Ekipe Evropa, da bi zagotovili učinkovito dodeljevanje sredstev in preprečili podvajanje zunanje in varnostne politike EU; vztraja, da je Parlament del Ekipe Evropa in bi ga bilo treba tako tudi obravnavati;
31. poudarja, da je treba posodobiti izjavo o politični odgovornosti iz leta 2010 kot okvir za odnose med ESZD in Parlamentom; meni, da Parlament potrebuje sredstva za uporabo svojih instrumentov za preprečevanje svetovnega nazadovanja demokracije, vključno z opazovanjem volitev in mediacijo, preprečevanjem konfliktov, okrepljenim sporočanjem na lokalni ravni o demokraciji in parlamentarni diplomaciji; poudarja dopolnilno vlogo Parlamenta v diplomaciji EU;
32. poudarja vlogo podpredsednika/visokega predstavnika kot povezovalca med SZVP in zunanji odnosi EU, da bi zagotovili najvišjo raven usklajenosti in skladnosti zunanjega delovanja EU; kljub temu pa obžaluje, da se v nekaterih primerih pojavlja pomanjkanje jasnosti pri zunanjem zastopanju EU; poudarja, da je treba jasno opredeliti pristojnosti podpredsednika/visokega predstavnika, predsednika Komisije in predsednika Evropskega sveta glede zunanjega delovanja in zastopanja EU;
33. meni, da je treba okrepiti institucionaliziran parlamentarni nadzor nad zunanjim delovanjem EU, vključno z rednim in pravočasnim, a varnim dostopom do zaupnih informacij, informativnimi sestanki v Evropskem parlamentu in hitrejšimi komunikacijskimi kanali z ESZD; v zvezi s tem opozarja, da ima Parlament v zadevah s področja skupne zunanje in varnostne politike pravico do obveščenosti v skladu s členom 36 PEU; pozdravlja vzpostavitev geopolitičnega dialoga na visoki ravni in spodbuja bolj odprte razprave, tudi z nadaljevanjem rednih posvetovanj s člani Komisije in ESZD ter z vključevanjem Parlamenta v izvajanje evropskega mirovnega

instrumenta, strateškega kompasa in strategije Global Gateway;

34. potrjuje, da bi moral Parlament v zvezi z odločitvami Unije o mednarodnih zadevah v celoti uporabiti svoje nadzorne in proračunske pristojnosti; poziva k spremembi strukture proračuna SZVP z eno proračunsko vrstico za vsako civilno misijo SVOP, da bi omogočili boljši nadzor in večjo preglednost;
35. obžaluje, da se je proračun SZVP za civilne misije SVOP od večletnega finančnega okvira 2014–2020 do večletnega finančnega okvira 2021–2027 le malo povečal, čeprav se je število misij in nalog, ki jih izvajajo, povečalo, varnostne razmere so postale zahtevnejše, stroški operacij pa so se zvišali; poziva države članice, naj SZVP namenijo zadostna sredstva glede na potrebo po ohranjanju miru, demokracije in pravne države ter zagotovijo boljše usklajevanje z drugimi področji politike; v zvezi s tem poziva k ustrezni prilagoditvi večletnega finančnega okvira in povečanju financiranja zunanjega delovanja EU;
36. poleg tega ponovno poudarja, da morajo EU in njene države članice podporo demokraciji še naprej vključevati v načrtovanje finančnih instrumentov EU, in v zvezi s tem poudarja, da je treba zadevnim delegacijam EU zagotoviti ustrezna sredstva za povečanje dejavnosti javne diplomacije in razvoj njihovih strateških komunikacijskih zmogljivosti za boj proti dezinformacijam in propagandi; poziva, naj se ESZD – tako njen sedež kot delegacije EU – okrepi z ustreznimi finančnimi in človeškimi viri, da bo EU lahko boljše pripravljena na sedanje in nastajajoče svetovne izzive, kot so vse večja nestabilnost, odločnejši avtoritarizem in podnebna kriza; poziva Komisijo in ESZD, naj si prizadevata za zunanjo in varnostno politiko, ki bo v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 10. marca 2022 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov III¹⁸;
37. pozdravlja izvajanje pilotnega projekta z naslovom Na poti k ustanovitvi Evropske diplomatske akademije¹⁸; poziva k vzpostavitvi stalne strukture, ki bo podprta s potrebnimi sredstvi; poziva k preučitvi in odločitvi o načinih dostopa do ESZD za tiste, ki diplomirajo na tej akademiji, kar lahko prispeva k popolnemu razvoju avtonomne diplomacije EU, ki jo oblikuje skupna diplomatska kultura z vidika EU; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi stalni rezidenčni program usposabljanja o zunanjem delovanju in SZVP EU za nižje diplomate iz držav kandidatk za članstvo v EU;

Krepitev in zagovarjanje multilateralizma, ki temelji na pravilih

38. poudarja, da bi bilo treba večstranske forume, zlasti OZN in njene agencije, obravnavati kot obliko sodelovanja po izbiri EU; v zvezi s tem izraža zaskrbljenost zaradi vse večjega pomena izključnih oblik sodelovanja, ki pričajo o vse večji konkurenci med velikimi silami; hkrati ugotavlja, da so mednarodne institucije in norme vse bolj instrumentalizirane, in v zvezi s tem opozarja na spore v Svetovni trgovinski organizaciji in Svetovni zdravstveni organizaciji; poudarja, da je EU zaradi tega trenda v občutljivem položaju, saj balansira med potrebo po pozivanju k širšemu in vključujočemu pojmovanju multilateralizma in hkratnem dajanju prednosti sodelovanju z izbranimi podobno mislečimi partnerji; poziva države članice, naj okrepijo vključujoče oblike večstranskega upravljanja, in v zvezi s tem spodbuja Komisijo, ESZD in Svet, naj okrepijo medinstitucionalno sodelovanje z večstranskimi

¹⁸ UL C 347, 9.9.2022, str. 150.

organizacijami, ki so sestavni del mednarodnega sistema, ki temelji na pravilih, in upravljanja svetovnih skupnih dobrin, vključno z OZN in njenimi agencijami, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), Svetovno zdravstveno organizacijo, Svetovno trgovinsko organizacijo in Natom;

39. ugotavlja, da je treba zagotoviti enotnost, skladnost in dopolnjevanje prizadevanj med EU in Natom pri ohranjanju mednarodnega miru in varnosti; poudarja, da Nato ostaja temelj evropske varnosti, in poziva k nadaljnji krepitvi sodelovanja med Natom in EU ter h krepitvi evropskega stebra v okviru Nata, med drugim z doslednim izpolnjevanjem Natovega merila porabe za obrambo v višini 2 % bruto domačega proizvoda; poziva k večjemu sodelovanju z Natom pri boju proti dezinformacijam in hibridnim grožnjam, ki prihajajo iz tretjih držav;
40. poziva institucije EU in države članice, naj dejavno podprejo celovito institucionalno reformo večstranskih institucij, predvsem sistema Združenih narodov in zlasti Varnostnega sveta OZN, ki bi morala vključevati ukrepe za omejitev uporabe veta, spodbujanje regionalne zastopanosti, prevzemanje odgovornosti izvršnih organov do skupščin, ki jih izvolijo, in ponovno opredelitev sestave članstva Varnostnega sveta, da bi bolje odražala geopolitično realnost, vključno z vzpostavitvijo stalnega sedeža EU; poziva Komisijo, naj se osredotoči na zagotavljanje strateške nujnosti EU v vse bolj večpolarnem svetu; poziva institucije EU, naj zagotovijo, da bo EU v OZN, zlasti v Varnostnem svetu, nastopala enotno; poziva k nadaljnjemu dialogu z Združenim kraljestvom, da bi se sodelovanje v Varnostnem svetu ohranilo; poziva vse države članice OZN, naj sprejmejo ukrepe za preklic ruske pravice veta v Varnostnem svetu;
41. poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj spodbuja prepričljiv, trajno in ciljno usmerjen demokratični diskurz, ki bo dokazal, da demokracija koristi posameznikom in družbam po vsem svetu ter je sposobna prenesti avtorski pritisk in vpliv; obžaluje, da Ljudska republika Kitajska, Rusija, Iran in drugi totalitarni ali avtoritarni režimi manipuliranje z informacijami in zlonamerno vmešavanje uporabljajo kot temeljna instrumenta za izvajanje pritiska na večstranske institucije ter demokratične vrednote in norme, spodkopavanje nadzora nad zlorabo moči, povečanje pogostosti in resnosti kršitev človekovih pravic, omejevanje prostorov za civilno družbo, neodvisne medije in demokratična opozicijska gibanja ter širjenje protizahodnih dezinformacij; v zvezi s tem spodbuja naložbe v strateško komuniciranje ter boj proti tujemu vmešavanju in širjenju dezinformacij ter pozdravlja sodelovanje ESZD z OZN pri globalnem kodeksu ravnanja za informacijsko integriteto;
42. poudarja, da nacionalni organi držav ali pooblaščenca vse pogosteje ogrožajo zagovornike človekovih pravic in politične aktiviste na nadnacionalni ravni; spodbuja Komisijo in države članice, naj tujim zagovornikom človekovih pravic in aktivistom, ki prebivajo v EU, nudijo ustrezna finančna in druga sredstva, da bodo lahko na daljavo in brez strahu pred povračilnimi ukrepi še naprej opravljali svoje delo; izreka pohvalo neumornemu delu organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic po vsem svetu ter poziva EU, naj okrepi podporo civilni družbi in zagovornikom človekovih pravic; izraža resno zaskrbljenost zaradi vse pogostejših napadov na različne manjšine po vsem svetu, vključno s skupnostjo LGBTIQ in verskimi manjšinami, kot so kristjani; poudarja, da je treba presečnost obravnavati v vseh ukrepih EU, tudi pri izvajanju SZVP, da se spodbudi popolna enakost spolov;

43. priznava, da mnogi akterji na svetovnem jugu postajajo vse odločnejši; v zvezi s tem poudarja, da izraz „svetovni jug“ predvideva določeno mero enotnosti glede v resnici zelo raznolike skupine akterjev, za katero so značilne različne težnje in usklajevanja; se zaveda mednarodnega vzvoda teh akterjev;
44. opozarja, da je EU vodilna svetovna donatorica uradne razvojne pomoči; poudarja, da mora ostati zanesljiva zaveznica v razvojnem sodelovanju po vsem svetu; izraža zaskrbljenost, ker se EU sooča z vse večjim dvomom in nesodelovanjem; poziva EU, naj se odzove na pričakovanja partnerskih držav in hitro uresniči politične sporazume z njimi, da bi pokazala, da je EU ključna in strateška partnerica ter dokazala, da se lahko mednarodni sistem, ki temelji na pravilih, spopade s sodobnimi izzivi; v zvezi s tem spodbuja večjo politično prisotnost v državah, v katerih je vpliv EU zajemal predvsem razvojno sodelovanje; poudarja zlasti pomen prisotnosti EU v Afriki ter poziva Komisijo in države članice, naj utrdijo politični dialog na nacionalni in regionalni ravni ter zagotovijo raznoliko tehnično podporo, tudi financiranje na ravni vlade in lokalne skupnosti, da bi dosegli večjo učinkovitost in prepoznavnost; poudarja pomen, ki ga ima sklepanje političnih sporazumov s tretjimi državami na podlagi skupnih evropskih vrednot in temeljnih pravic;
45. opozarja, da bi morala biti EU odločnejši svetovni akter za mir in človekovo varnost; ugotavlja, da sta učinkovito razvojno sodelovanje in ambiciozna trgovinska politika bistvena tudi za odpravljanje temeljnih vzrokov migracij in drugih izzivov, s katerimi se sooča Unija;
46. poziva Komisijo, naj strategijo Global Gateway učinkovito in hitro uporabi kot trajnostno alternativo kitajski pobudi En pas, ena pot in kot instrument za povečanje prisotnosti in prepoznavnosti EU po vsem svetu z naložbami v infrastrukturo in telekomunikacije, ki ustvarja nacionalno vrednost v partnerskih državah in omogoča njihov socialno-ekonomski razvoj v skladu s cilji trajnostnega razvoja in Pariškim sporazumom, hkrati pa si prizadeva za blaginjo in varnostne interese EU; opozarja, da je treba strategijo Global Gateway razumeti kot strateški koncept, ki vključuje zunanjo, gospodarsko in razvojno politiko; v zvezi s tem poudarja, da so za to, da bi instrument dosegel želeni obseg, bistvenega pomena usklajevanje z mednarodnimi finančnimi institucijami, dobro opredeljena udeležba zasebnega sektorja in prilagojena strateška komunikacija; v zvezi s tem pozdravlja prvi forum na visoki ravni Global Gateway, ki ga je oktobra 2023 gostila predsednica Komisije Ursula von der Leyen; vztraja, da bi moral biti Parlament tesneje vključen v postopek odločanja, da bi zagotovili pregledno upravljanje in ustrezno usklajevanje strategije Global Gateway s partnerstvom skupine G7 za svetovno infrastrukturo in naložbe;
47. ugotavlja, da bi se morale naložbe in pomoč EU osredotočiti na skupne cilje na najustreznejši ravni ukrepanja z jasno prepoznavnostjo v državah prejemnicah ter na prilagojene naložbe, ki ustrezajo potrebam naših partnerjev, kot so opredeljene z bolj proaktivnim in konstruktivnim sodelovanjem z njimi;
48. poziva k večstranskim rešitvam za nove izzive in razmere, kot so kibernetična varnost, biotehnologija in umetna inteligenca; vztraja, da je multilateralizem osrednjega pomena za učinkovito vzdrževanje reda v vesolju ter da je treba poglobiti sedanje pobude in uvesti nove, da bi ohranili miroljubno uporabo vesolja;

Uveljavljanje interesov z razvojem trdnih strateških zavezništev in podobno mislečih partnerstev

49. poudarja, da je treba vzpostaviti strateško solidarnost med podobno mislečimi partnerji kot najboljši odziv na nevarnejše in nepredvidljivejše varnostno okolje; poudarja, da je treba okrepiti obstoječa partnerstva z državami, ki delijo naše vrednote, zlasti glede vprašanj, kot so strateška odvisnost, gospodarska prisila, politično vmešavanje in dezinformacije, ter poudarja pomen oblikovanja novih zavezništev, med drugim na svetovnem jugu, pri čemer se upoštevajo skupne potrebe in interesi, da bi spodbudili resnična in uravnotežena partnerstva;
50. poudarja pomen tesnega in strateškega čezatlantskega sodelovanja, tudi med Natom in EU, ki temelji na skupnih vrednotah, interesih in ciljih ter na načelu enakopravnega partnerstva; poziva Komisijo, naj spodbuja tesnejše vezi s ključnimi partnerji v ZDA in Kanadi, da bi se spoprijeli s svetovnimi izzivi, ki vplivajo na naše skupne vrednote, interese, varnost in blaginjo; poziva Komisijo in podpredsednika/visokega predstavnika, naj tesno sodelujeta z obema partnericama, tako da okrepita in utrdita že vzpostavljene mehanizme sodelovanja, vključno s Svetom EU-ZDA za trgovino in tehnologijo; zlasti poudarja, da je treba doseči napredek pri ključnih zunanjepolitičnih zadevah, vključno z našimi odnosi s Kitajsko, vzhodnim in južnim sosedstvom Evrope, Afriko, Latinsko Ameriko in Karibi ter indijsko-pacifiško regijo; v zvezi s slednjim opozarja na namenski dialog med ZDA in EU o varnosti in obrambi ter indijsko-pacifiški regiji, da bi razvili tesnejše in ambicioznejše sodelovanje, ter izpostavlja prvo skupno pomorsko vajo EU in ZDA v severozahodnem Indijskem oceanu, ki je potekala marca 2023; poziva k tesnejšemu čezatlantskemu sodelovanju na področju trgovine in boja proti izzivom, ki jih povzročajo hitre tehnološke spremembe in vse večje kibernetične grožnje;
51. opozarja, da so ZDA najpomembnejši zaveznik EU; ponovno poziva, naj se redno organizirajo vrhunski srečanja med EU in ZDA, da bi trajno spodbudili nepogrešljivo naravo čezatlantskega sodelovanja; ponovno izraža podporo ustanovitvi čezatlantskega političnega sveta, ki bi služil kot forum za reden in učinkovit institucionalni dialog med ZDA in EU o zunanji in varnostni politiki; poziva predstavniški dom, naj ustanovi stalno kongresno delegacijo za čezatlantski dialog zakonodajalcev v skladu s skupno izjavo iz leta 1999 o vzpostavitvi čezatlantskega dialoga zakonodajalcev med ameriškim kongresom in Evropskim parlamentom, saj bi to okrepilo našo zmogljivost za politični dialog in sodelovanje;
52. poziva EU in ZDA, naj odločilno napredujeta v pogajanjih o krepitvi mednarodnih dobavnih verig za kritične minerale, da bi našli vzajemno sprejemljive rešitve za obravnavo diskriminatornega učinka ameriškega zakona o zmanjšanju inflacije;
53. pozdravlja sklenitev Windsorskega okvira in opozarja na pomen sporazuma o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom za trdno in konstruktivno partnerstvo z Združenim kraljestvom; poudarja ključni in večplastni pomen, ki ga imata Protokol o Severni Irski in Windsorski okvir za dolgotrajne odnose z Združenim kraljestvom;
54. obžaluje, da sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom ne vključuje določb o sodelovanju na področju zunanje politike in obrambe; v zvezi s tem poziva k večji vključenosti Združenega kraljestva v evropske varnostne in obrambne

projekte ter k bolj strukturiranemu in rednemu sodelovanju z Združenim kraljestvom na področju zunanjih zadev, ki bo temeljilo na konstruktivnih izkušnjah sodelovanja med EU in Združenim kraljestvom v boju proti ruski vojni agresiji proti Ukrajini, vključno s sprejetjem in spremljanjem sankcij; pozdravlja skupne misije predstavnikov EU in Združenega kraljestva v tretje države, da bi preprečili izogibanje sankcijam; poudarja skupne interese in skupne odgovornosti ter poziva k trajnejšim oblikam usklajevanja na področju zunanje in varnostne politike v različnih regijah; pozdravlja sodelovanje Združenega kraljestva v Evropski politični skupnosti;

55. pozdravlja ustanovitev posvetovalne skupine Belorusija-EU, ki bo omogočila stalen dialog med EU in beloruskimi demokratičnimi silami, ter stalno podporo ruskim zagovornikom človekovih pravic in neodvisnim medijem v Rusiji in zunaj nje; ponovno izraža podporo beloruski demokratični opoziciji, vsem političnim zapornikom ter pogumnim aktivistom in novinarjem v Belorusiji, ki se kljub nenehnemu zatiranju še naprej upirajo režimu nelegitimnega voditelja in sodelovanju režima v ruski vojni agresiji proti Ukrajini ter so izrazili željo po demokratičnem razvoju Belorusije in njenem članstvu v EU, med drugim na konferenci o novi Belorusiji avgusta 2023 v Varšavi; poudarja, da ta prizadevanja kažejo na temeljno vlogo civilne družbe pri krepitvi demokracije;
56. obsoja dejavno vlogo Lukašenkovega režima pri podpiranju ruske vojne agresije proti Ukrajini; poudarja, da morajo biti sankcije za Belorusijo in Rusijo identične, saj je Lukašenkov režim v celoti vpleten v storjene vojne zločine, kot je ugrabitev več tisoč ukrajinskih otrok;
57. pozdravlja širitveni sveženj za leto 2023 in načrt za rast za Zahodni Balkan, ki ju je predstavila Komisija, ter poziva Svet, naj pokaže resnično politično zavezanost perspektivi članstva v EU za države Zahodnega Balkana; ugotavlja, da bi to moralo vključevati napredek pri pristopnih pogajanjih z Albanijo, Črno goro in Severno Makedonijo; podpira prizadevanja za prednostno doseganje ustreznih ustavnih sprememb v Severni Makedoniji in poziva vse politične sile, naj pri tem igrajo konstruktivno vlogo; poziva zlasti vlade držav članic, ki so določile to dodatno zahtevo za Severno Makedonijo, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi ta prizadevanja podprle; obžaluje neupravičene zamude v pristopnih procesih Severne Makedonije in Albanije ter opozarja, da bi bilo treba države kandidatke oceniti na podlagi njihovih lastnih dosežkov pri izpolnjevanju objektivnih meril za pristop, vključno z njihovim izvajanjem reform, povezanih z EU, in uskladitvijo politik s SZVP, kot so stališča in omejevalni ukrepi, sprejeti v odziv na rusko vojno agresijo proti Ukrajini; pozdravlja dejstvo, da je večina držav Zahodnega Balkana usklajena s SZVP, hkrati pa poziva Beograd, naj to stori takoj, zlasti glede na to, da je Srbija ena redkih evropskih držav, ki še niso usklajene s sankcijami, sprejetimi v odziv na rusko vojno agresijo proti Ukrajini; opozarja, da se lahko pristop nadaljuje šele, ko se bo zadevna država uskladila s sankcijami EU proti Rusiji in dosegla znaten napredek pri reformah, povezanih z EU; je še vedno zelo zaskrbljen zaradi destabilizacijskega vpliva srbskih oblasti na celotno regijo;
58. obžaluje, da so velike politične napetosti in polarizacija v Črni gori upočasnile napredek pri reformah, povezanih z EU, in državo potisnile v globoko politično in institucionalno krizo, kar je ustavilo proces pristopa Črne gore k EU; pozdravlja oblikovanje nove

vlade in poudarja, kako pomembno je, da bo lahko nadaljevala reforme, povezane z EU, in zanesljivo vodila Črno goro na strateški poti k EU;

59. pozdravlja, da je Komisija priporočila, da se pristopna pogajanja z Bosno in Hercegovino začnejo, ko bo dosežena potrebna stopnja izpolnjevanja meril za članstvo; poziva politične voditelje te države, naj izvedejo obsežen sklop reform, vključno z volilnimi reformami, v skladu z odločitvami domačih in mednarodnih sodišč, da bi zagotovili načeli enakosti in nediskriminacije za vse državljane in konstitutivne narode, kot je zapisano v ustavi, in ob polnem spoštovanju sodb domačih in mednarodnih sodišč, vključno z vsemi sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z Bosno in Hercegovino; ponovno poziva k ciljno usmerjenim sankcijam proti destabilizirajočim akterjem v Bosni in Hercegovini, zlasti Miloradu Dodiku; pozdravlja doseženi dogovor o podaljšanju mandata sil EU v operaciji Althea v Bosni in Hercegovini do 2. novembra 2024 in opozarja, da ima ta misija še vedno ključno vlogo pri varnosti in stabilnosti Bosne in Hercegovine;
60. pozdravlja dejstvo, da je neizzvana ruska vojaška agresija na Ukrajino spodbudila EU, da na novo opredeli prednostne naloge svoje politike širitve; ponovno poudarja, da je hitrost širitvenega procesa odvisna tako od zmožnosti posameznih držav, da izpolnijo merila za pristop, kot od zavezanosti političnih voditeljev v državah Zahodnega Balkana in državah članicah EU; je zaskrbljen zaradi porasta etnonacionalizma na Zahodnem Balkanu; poziva ESZD, naj pozorno spremlja razmere, da bi preprečila napetosti; poudarja pomen dejavnosti v podporo demokraciji, ki jih omogoča Parlament, kot sta dialog Jeana Monneta in proces parlamentarnega dialoga;
61. pozdravlja nedavne signale v zvezi s pospešeno časovnico za države kandidatke; poziva, naj se zagotovi, da sedanja in prihodnja pristopna pogajanja ne bodo odložena zaradi posebnih nacionalnih interesov ali potrebe po reformi Pogodb; ponovno poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za pristop novih držav članic in hkratno poglobitev EU; poudarja pomen finančnih instrumentov, kot je instrument za predpristopno pomoč III, za krepitev partnerstva med EU in državami kandidatkami; poziva k razvoju skladne strategije za postopno vključevanje vseh držav kandidat, tudi v sektorske politike in v vlogi opazovalk v različnih institucijah Unije; ostaja globoko zaskrbljen glede poročil, da komisar za sosedstvo in širitev poskuša namenoma zaobiti in spodkopati osrednji pomen demokratičnih reform in reform na področju pravne države v državah pristopnicah; poziva Komisijo, naj začne neodvisno in nepristransko preiskavo o tem, ali ravnanje komisarja za sosedstvo in širitev in politike, ki jih spodbuja, pomenijo kršitev kodeksa ravnanja za člane Komisije in obveznosti komisarja v skladu s Pogodbama;
62. ugotavlja, da je Zahodni Balkan v sedanjih geopolitičnih razmerah strateško pomemben, tudi za varnost in stabilnost Evropske unije kot celote; ponovno poudarja potrebo po večji evropski prisotnosti in prepoznavnosti v regiji, da bi preprečili tuje zlonamerne vplive in njihove hibridne dejavnosti;
63. obsoja teroristični napad na kosovske policiste v Banjski na severu Republike Kosovo 24. septembra 2023 in druge provokacije; ponovno poudarja stališče, ki ga je sprejel v svoji resoluciji z dne 19. oktobra 2023¹⁹; v zvezi s tem poziva vse strani, naj si

¹⁹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. oktobra 2023 o nedavnem razvoju dogodkov v dialogu med

prizadevajo za umiritev razmer in se izogibajo retoriki ali ukrepom, ki bi lahko povzročili dodatne napetosti; pozorno spremlja tekoče preiskave in ponovno poudarja, da morajo storilci odgovarjati za svoja dejanja in se soočiti s pravico; poziva Komisijo in Svet, naj sprejmeta ukrepe proti srbski vladi, če bodo preiskave pokazale, da je bila srbska država neposredno vpletena v zgoraj omenjeni napad ali nasilne napade, ki so se zgodili maja 2023 na severu Kosova, ali če srbski organi ne bi v celoti sodelovali;

64. podpira normalizacijo odnosov med Kosovom in Srbijo ter razvoj dialoga med Beogradom in Prištino, ki ga podpira EU; poziva Kosovo in Srbijo, naj se temu dialogu pridružita v dobri veri in duhu pripravljenosti na kompromis, da bi brez dodatnega odlašanja dosegli celovit, pravno zavezujoč dogovor o normalizaciji njunih odnosov na podlagi medsebojnega priznavanja v skladu z mednarodnim pravom; opozarja, da bi imel neuspeh pri normalizaciji odnosov negativne posledice za vključevanje obeh držav v EU; obžaluje omejevalne ukrepe, ki jih je Svet sprejel proti Kosovu, in poziva k njihovi takojšnji ukinitvi; poziva EU, naj sprejme uravnotežen pristop v mediaciji med stranema, da bi premostili sedanji zastoj; opozarja, da bi neuspešen dialog vplival tudi na vlogo EU kot verodostojne zunanje politične akterke;
65. pozdravlja priporočilo Komisije Svetu o začetku pristopnih pogajanj z Ukrajino in Republiko Moldavijo; poziva Svet, naj sprejme pogajalski okvir, ko bosta Ukrajina in Moldavija napredovali pri pripravi še nedokončanih zakonov o boju proti korupciji in preverjanju premoženja ter sprejeli nadaljnje ukrepe za deoligarhizacijo; z zadovoljstvom ugotavlja, da je bilo sprejeto priporočilo, da se začnejo tudi pristopna pogajanja z Bosno in Hercegovino, ko bo dosežena potrebna stopnja izpolnjevanja meril za članstvo; pozdravlja prošnjo Kosova za članstvo v EU in poziva Komisijo, naj nanjo odgovori; poudarja, da se bo prošnja Kosova, da se obravnava kot država kandidatka za članstvo v EU, ocenjevala glede na lastne dosežke in uspešnost pri izpolnjevanju kopenhavskih meril za članstvo v EU; vendar pozdravlja odpravo vizumske obveznosti za državljane Kosova, ki bo začela veljati najpozneje januarja 2024;
66. se z zadovoljstvom seznanjanja s priporočilom Komisije Svetu, naj Gruziji podeli status države kandidatke pod pogojem, da bodo sprejeti nadaljnji ukrepi za boj proti dezinformacijam, uskladitev s skupno zunanjo in varnostno politiko, izboljšanje izvajanja parlamentarnega nadzora ter obravnavanje politične polarizacije, deoligarhizacije in boja proti korupciji; poudarja legitimne evropske težnje gruzijskega ljudstva in zato poudarja pomen podpore EU državi s poudarkom na akterjih civilne družbe, ki si prizadevajo za vključitev Gruzije v EU; opozarja na stabilizacijsko vlogo, ki jo utegne odigrati Gruzija na Južnem Kavkazu;
67. poziva institucije EU in države članice, naj sprejmejo odločne ukrepe za zagotovitev, da bo Rusija izpolnila svoje obveznosti iz sporazuma o premirju z dne 12. avgusta 2008, pri katerem je posredovala EU, zlasti da umakne vse svoje vojaške in varnostne sile z zasedenih gruzijskih ozemelj, da se omogoči uporaba mednarodnih varnostnih mehanizmov na terenu in neoviran dostop nadzorne misije EU do gruzijskih regij Abhazije in Chinvalske regije/Južne Osetije, ki jih zaseda Rusija; spodbuja institucije EU in države članice, naj dodatno okrepijo zmogljivosti nadzorne misije EU in razširijo njen mandat; ponovno poziva institucije EU in države članice, naj uporabljajo izraz

Srbijo in Kosovom, vključno z razmerami v občinah na severu Kosova (sprejeta besedila, P9_TA(2023)0372).

„zasedba“ v zvezi z gruzijskima regijama Abhazija in Chinvalska regija/Južna Osetija, ki ju Rusija nezakonito zaseda in so pod njenim dejanskim nadzorom, kot je določeno v sodbah Evropskega sodišča za človekove pravice in preiskavi Mednarodnega kazenskega sodišča;

68. meni, da bi bil pristop Ukrajine in Republike Moldavije k EU geostrateška naložba v združeno in močno Evropo; pozdravlja sveženj podpore in začetek delovanja civilne partnerske misije EU v Republiki Moldaviji; pozdravlja že doseženi napredek pri reformah in poziva Komisijo, naj predstavi ambiciozen načrt za pristopna pogajanja, ki se bodo začela čim prej, ter za postopno vključevanje Ukrajine in Moldavije v politike in programe EU; poudarja, da je pristopni proces zapleten in da temelji na dosežkih in kot tak zahteva stalne in pravočasne korake; vztraja tudi, da je treba stalno prilagajati obstoječa pristopna orodja in vzpostavljati pravno podlago za instrument za predpristopno pomoč III;
69. ponovno poudarja, da je treba ponovno razmisliti o večstranski politiki vzhodnega partnerstva, da bi obnovili regionalno sodelovanje in regionalni program demokratičnih reform, tudi prek parlamentarne skupščine EuroNest;
70. najostreje obsoja vnaprej načrtovan in neupravičen napad Azerbajdžana na Armence v Gorskem Karabahu prebivalce, ki so ostali v tej regiji; poziva azerbajdžanske oblasti, naj omogočijo varno vrnitev armenskega prebivalstva v Gorski Karabah in ponudijo trdna jamstva glede varstva njihovih pravic; zahteva zaščito armenske kulturne, zgodovinske in verske dediščine v Gorskem Karabahu v skladu z Unescovimi standardi in mednarodnimi obveznostmi Azerbajdžana; obžaluje, da je ofenziva Bakuja pomenila hudo kršitev mednarodnega prava in človekovih pravic ter očitno kršitev tristranske izjave o premirju z dne 9. novembra 2020 in zavez, ki jih je Azerbajdžan sprejel v pogajanjih, pri katerih je posredovala EU; meni, da je pristen dialog med Azerbajdžanom in Armenijo edina ustrezna pot naprej, ter poziva EU in njene države članice, naj podprejo prizadevanja v to smer; podpira mirovna pogajanja med Armenijo in Azerbajdžanom, ki sta jih nedavna vojaška operacija proti Gorskem Karabahu in de facto etnično čiščenje močno omajala; poudarja, da je dostojanstven in trajen regionalni mir, ki bo omogočal suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost obeh držav, temeljni pogoj za stabilnost v vsem sosedstvu;
71. poziva civilno misijo EU v Armeniji, naj pozorno spremlja varnostne razmere na terenu, pregledno poroča Parlamentu in dejavno prispeva k prizadevanjem za rešitev spora; poziva EU in njene države članice, naj okrepijo mandat te misije, povečajo njeno velikost, podaljšajo njeno trajanje in namestijo tudi opazovalce vzdolž meje s Turčijo; poziva Azerbajdžan, naj dovoli prisotnost misije na svoji strani meje in v Gorskem Karabahu;
72. poziva podpredsednika/visokega predstavnika in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj prek evropskega mirovnega instrumenta še naprej podpirata Armenijo, zlasti da bi okrepili njene obrambne zmogljivosti pred hibridnimi grožnjami in njen varnostni prostor razširili tudi zunaj Organizacije pogodbe o kolektivni varnosti; pozdravlja vzpostavitev političnega in varnostnega dialoga med EU in Armenijo ter prvo srečanje v tem okviru 26. januarja 2023;

73. poudarja, da večkratna opozorila Parlamenta o razmerah niso privedla do sprememb v politiki EU do Azerbajdžana; vztraja, da mora biti vsakršna poglobitev odnosov EU z Azerbajdžanom še naprej odvisna od tega, ali bo ta država znatno napredovala pri spoštovanju človekovih pravic, pravne države, demokracije in temeljnih svoboščin, tudi zaščiti etničnih manjšin; poleg tega poziva EU, naj nemudoma uvede sankcije proti Azerbajdžanu in začasno preneha izvajati memorandum o soglasju o strateškem partnerstvu na področju energetike;
74. ponovno izraža podporo demokratično izvoljeni vladi Armenije in njenemu doslednemu spoštovanju suverenosti, demokracije in ozemeljske celovitosti države; izreka pohvalo predsedniku vlade Nikolju Pašinjanu, ki je izjavil, da se Armenija ne bo spustila v novo vojno z Azerbajdžanom, in za njegove nedavne pozive k nadaljevanju mirovnih pogajanj na najvišji ravni z Azerbajdžanom; obsoja rusko vmešavanje v Armeniji, namenjeno širjenju nemirov; poziva EU, naj okrepi svoje delovanje na Južnem Kavkazu; pozdravlja odločitev Armenije, da bo ratificirala Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča;
75. je še vedno zaskrbljen zaradi dejstva, da turška vlada ni obrnila negativnega trenda glede poslabšanja razmer glede demokracije, pravne države, temeljnih pravic in neodvisnosti sodstva, da je zunanja politika Turčije še vedno v nasprotju s prednostnimi nalogami EU v okviru SZVP in da se Turčija ni uskladila s sankcijami EU proti Rusiji;
76. poudarja, da pristopnega procesa Turčije k EU ni mogoče nadaljevati, če turška vlada ne bo drastično spremenila svojega ravnanja; poziva EU in turško vlado, naj si prizadevata za tesnejše, bolj dinamično in strateško partnerstvo in ob tem upoštevata ključno vlogo, ki jo ima Turčija v regiji in njen pomen kot zaveznice Nata; predlaga, da se začne premislek o tem, kako poiskati vzporeden in realističen okvir za odnose med EU in Turčijo, ki bo upošteval interese vseh udeležениh strani in Turčijo zasidral k EU, namesto da jo potiska proti Rusiji in Iranu;
77. pozdravlja delno umiritev napetosti v vzhodnem Sredozemlju in Egejskem morju ter poziva Turčijo, naj si v odnosih do svojih partnerjev v teh regijah prizadeva za konstruktiven, ne pa za odločen ali agresiven pristop; poziva veliko narodno skupščino Turčije, naj hitro ratificira prošnjo Švedske za pridružitvev Natu, in poziva turške nacionalne oblasti, naj tesno sodelujejo z odposlancem EU za sankcije;
78. obsoja, da je turška ciprska stran začela nezakonita gradbena dela v varovalnem pasu v bližini vasi Pyla/Pile na Cipru, kjer živita dve skupnosti, pa tudi napade na mirovne sile OZN in škodo, nastalo na vozilih OZN, 18. avgusta 2023; poziva k spoštovanju statusa varovalnega pasu in mandata mirovnih sil OZN na Cipru; opozarja, da so grožnje varnosti mirovnih sil OZN in škoda na premoženju OZN po mednarodnem pravu kaznivo dejanje; poziva Turčijo in vodstvo turškega dela Cipra, naj ustavita in odpravita vse tovrstne enostranske dejavnosti ter preprečita vse nadaljnje ukrepe in provokacije, ki ne prispevajo k nadaljevanju pogajanj pod vodstvom OZN; pozdravlja dogovor, ki sta ga dosegli strani, da bi našli pot naprej glede Pyla-Pile na Cipru in stabilizirali razmere, ter poziva k sodelovanju v mirnih pogajanjih in resničnem procesu dialoga;
79. obžaluje, da več kot 25 let po začetku t. i. barcelonskega procesa območje skupne blaginje, stabilnosti in svobode s sredozemskimi državami južnega sosedstva še ni

oblikovano; spodbuja podpredsednika/visokega predstavnika in Komisijo, naj okrepi južno razsežnost sosedstva EU, tudi z okrepljenim dialogom in bolj čvrstim pogojevanjem, vezanim na izplačevanje sredstev, ter zagotovita ustrezna sredstva za pravočasno in učinkovito izvajanje nove agende za Sredozemlje; poudarja pomembno vlogo južnega sosedstva pri upravljanju migracij, ki temelji na načelih solidarnosti, ravnotežja in delitve odgovornosti med državami; poudarja pomen praktičnih sporazumov s temi državami, da bi ublažili posledice nedovoljenih migracij, trgovine z ljudmi ter tihotapljenja nezakonitega orožja in kulturnih dobrin; poudarja, da so številne države južnega sosedstva bogate z energetskimi viri in lahko več prispevajo k diverzifikaciji oskrbe evropskih držav z energijo;

80. je seznanjen s političnim dogovorom o celovitem partnerskem svežnju s Tunizijo; opozarja, da ta memorandum o soglasju postavlja pogoje, in poziva Komisijo, naj zagotovi njihovo spoštovanje; vendar obžaluje, da v memorandumu o soglasju niso vključene obveznosti na področju človekovih pravic, ki jih EU pričakuje v svojih sporazumih s tretjimi državami; poleg tega meni, da bi morali odnosi med EU in Tunizijo temeljiti na okviru iz pridružitvenega sporazuma med EU in Tunizijo ter na spoštovanju demokracije, človekovih pravic in pravne države s popolnim parlamentarnim nadzorom nad izvajanjem pridružitvenega sporazuma in izplačevanjem sredstev EU Tuniziji; je trdno prepričan, da bi moral biti prenos sredstev EU pogojen s tem, ali Tunizija izpolnjuje standarde človekovih pravic ter vključevati določbe o pogojenosti in odgovornosti; poziva Evropsko komisijo, naj v zvezi s tem predstavi mehanizem za zagotavljanje skladnosti in pri tem preuči vse možnosti;
81. je zelo zaskrbljen zaradi avtoritarnih premikov tunizijskega vodstva, pridržanja opozicije in civilne družbe ter preganjanja beguncev in prosilcev za azil ter poziva tunizijske oblasti, naj spoštujejo mednarodno pravo o humanitarnih pravicah in pravice migrantov; poleg tega obsoja odločitve tunizijskih oblasti, da zavrnejo vstop delegacije parlamentarnega odbora za zunanje zadeve, in poziva tunizijske oblasti, naj omogočijo odprt politični dialog;
82. poudarja potrebo po bolj strateškem sodelovanju z zalivskimi državami, zlasti pri spodbujanju sodelovanja glede regionalne varnosti, podnebnih ukrepov, človekovih pravic in boju proti korupciji; pozdravlja obnovitev diplomatskih odnosov med Kraljevino Saudovo Arabijo in Islamsko republiko Iran; pozdravlja tudi predlagano vzpostavitev strukturiranega varnostnega dialoga med EU in Svetom za sodelovanje v Zalivu; v zvezi s tem opozarja, da sta v strateškem partnerstvu med EU in zalivskimi državami potrebni popolna preglednost in odgovornost; poziva EU in države članice, naj še naprej poudarjajo spoštovanje človekovih pravic in enakosti spolov ter postopno usklajevanje vrednot, zlasti pri odzivu na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini in njene posledice;
83. poudarja, da je cilj SZVP razvijati in krepiti demokracijo, pravno državo ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter da Kraljevina Saudova Arabija nima teh ciljev; je seznanjen z dejstvom, da Kraljevina Saudova Arabija še naprej sodeluje z EU v okviru rednega dialoga o človekovih pravicah; vendar obsoja, da država vztrajno krši človekove pravice in zlasti izvrševanje smrtne kazni in usmrnitev ter omejevanje državljanskih in političnih pravic, pa tudi svobode govora, ter poziva k odpravi smrtne kazni;

84. obsoja brutalno zatiranje demonstracij po uboju Žine Mahse Amini, ki ga izvajajo iranska policija in varnostne sile, vključno z Islamsko revolucionarno gardo, ter številne druge primere mučenja in ubojev nasprotnikov režima; poziva k dodatnim omejevalnim ukrepom proti islamski revolucionarni gardi, njenim pomožnim silam in vsem odgovornim za kršitve človekovih pravic miroljubnih protestnikov, tudi najvišjim uradnikom; poziva Svet, naj islamsko revolucionarno gardo in njene pomožne sile, vključno z iransko policijo za moralo, paravojaško milico Basidž in enoto Kuds, razglasi za teroristično skupino;
85. ponovno izraža podporo miroljubnemu opozicijskemu gibanju, ki po vsej državi nasprotuje sistemskemu in vse večjemu zatiranju žensk ter resnim kršitvam človekovih pravic in temeljnih svoboščin; obsoja iranski režim zaradi svoje kampanje nadlegovanja, nadzora, ugrabitev iranskih aktivistov in groženj s smrtjo ter zaradi sistematične diskriminacije žensk z zakoni in predpisi, ki močno omejujejo njihove svoboščine; poziva, naj se vzpostavi mednarodni preiskovalni mehanizem in mehanizem odgovornosti za kršitve človekovih pravic, ki jih je zagrešila iranska vlada;
86. obsoja iranski režim, ker Rusiji med brutalno in nezakonito agresijo proti Ukrajini dobavlja vojaško opremo; poudarja, da Islamska republika prispeva k vojnim zločinom v Ukrajini, saj se ta oprema uporablja za napade na civiliste in civilno infrastrukturo in poziva k močnem odzivu EU na vpletenost Irana v rusko vojno; obsoja, da Iran podpira skupine, ki veljajo za teroristične, vključno s Hezbolahom, Hamasom in palestinskim islamskim džihadom; izraža zaskrbljenost, saj te dejavnosti spodkopavajo stabilnost na Bližnjem vzhodu in možnosti za izraelsko-palestinski mir; poudarja, da je treba obravnavati in se odzvati na širše zlonamerne in destabilizirajoče dejavnosti Irana na Bližnjem vzhodu in drugod; odločno nasprotuje iranski diplomaciji ugrabljanja talcev in zahteva, naj se osvobodijo vsi evropski državljani, ki so pridržani v Iranu, ter da se jim omogoči, da zapustijo državo; poziva režim v Teheranu, naj preneha s kampanjo ustrahovanja in represije iranskih diaspor v EU in po svetu; poziva vlade držav članic, naj bodo pozorne na posebne nadnacionalne represivne taktike, ki jih uporablja Iran;
87. izraža globoko zaskrbljenost zaradi nenehnega bogatenja urana v Islamski republiki do 60 % čistosti in ponavljajočih se kršitev skupnega celovitega načrta ukrepanja; spodbuja k nadaljevanju pogajanj o pogodbi o skupnem celovitem načrtu ukrepanja;
88. najostreje obsoja podle teroristične napade Hamasa zoper Izrael, ter izraža podporo državi Izrael in njenemu prebivalstvu; priznava pravico Izraela do samoobrambe, kot je priznana in omejena z mednarodnim pravom, ter da morajo biti ukrepi Izraela zato strogo skladni z mednarodnim humanitarnim pravom; je zelo zaskrbljen zaradi izjemno hudih humanitarnih razmer v Gazi in poziva k humanitarnim premorom, da bi civilistom v Gazi zagotovili pomoč; poziva mednarodno skupnost, naj nadaljuje in poveča humanitarno pomoč civilnemu prebivalstvu na tem območju, ter ponovno poudarja, da jim mora EU še naprej zagotavljati humanitarno pomoč; poziva Egipt in Izrael, naj sodelujeta z mednarodno skupnostjo pri vzpostavitvi humanitarnih koridorjev do Gaze; obžaluje dejstvo, da Palestinska oblast od leta 2005 ni izvedla volitev, kar zmanjšuje njeno verodostojnost, in pričakuje, da bodo volitve kmalu izvedene;
89. ponovno poudarja, da neomajno podpira sporazumno rešitev z dvema državama za Izrael in Palestino na podlagi meja iz leta 1967 z dvema suverenima, demokratičnima

državama kot miroljubnima sosedoma in Jeruzalemom kot skupnim glavnim mestom; spodbuja Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj oblikujejo evropsko pobudo za ponovno izvajanje dvodržavne rešitve; opozarja, da so naselbine na zasedenih palestinskih ozemljih po mednarodnem pravu nezakonite; poziva k takojšnjemu prenehanju politike naseljevanja, ki je velika ovira za izvedljivost dvodržavne rešitve; poudarja, da je nadaljnja podpora Agenciji Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu še vedno ključni element strategije EU za spodbujanje stabilnosti in razvoja na Bližnjem vzhodu;

90. priznava, da ruska vojaška agresija proti Ukrajini prinaša izzive in priložnosti za srednjeazijske države, ki imajo tradicijo tesnih odnosov z Rusijo; je zaskrbljen zaradi ruskega in kitajskega pritiska v regiji in poudarja, da je treba v odziv povečati prisotnost EU v Srednji Aziji; poudarja interes EU za okrepitev gospodarskih odnosov in okrepitev političnih vezi z državami Srednje Azije, da bi med drugim obravnavali izogibanje sankcijam proti Rusiji in Belorusiji; poziva nacionalne oblasti teh držav, zlasti Kazahstana, Kirgizistana in Uzbekistana, naj tesno sodelujejo z EU, zlasti z njenim odposlancem za sankcije, in v zvezi s tem opozarja na pomen tesnejših delovnih odnosov z OVSE;
91. spodbuja Komisijo in države članice, naj še naprej spodbujajo politične in gospodarske reforme, ki krepijo pravno državo, demokracijo, dobro upravljanje in spoštovanje človekovih pravic, ter podpirajo dobre sosedске odnose; ponovno poudarja, da se morajo vse države srednjeazijske regije zavezati spoštovanju Ustanovne listine ZN, zlasti načel spoštovanja neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti vseh držav;
92. pozdravlja rezultate drugega gospodarskega foruma EU-Srednja Azija maja 2023 v Almatyju in drugega srečanja med predsednikom Evropskega sveta in voditelji držav vseh petih srednjeazijskih držav junija 2023; poziva Komisijo in države članice, naj podpišejo sporazum o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju s Kirgizistanom, dokončajo pripravljalno delo za podpis tega sporazuma z Uzbekistanom in hitro napredujejo v tekočih pogajanjih o tem sporazumu s Tadžikistanom;
93. opozarja, da so države Srednje Azije pomembne dobaviteljice surovin in energije; meni, da ima EU velik interes, da se srednji koridor ne oživi le kot regionalna gospodarska cona, temveč tudi kot alternativa novemu evrazijskemu celinskemu mostu, ki poteka po sankcioniranem ruskem in beloruskem ozemlju; poudarja pomen spodbujanja regionalnega povezovanja vzdolž srednjega koridorja, tudi zato, da bi pritegnili financiranje infrastrukturnih projektov v okviru strategije Global Gateway;
94. ponovno poudarja, da ne priznava de facto afganistanske vlade; izraža zaskrbljenost zaradi težkih gospodarskih in humanitarnih razmer v Afganistanu ter kršitve pravic žensk in deklet v tej državi; obsoja drastično zmanjšanje zmogljivosti Svetovnega programa za hrano za zagotavljanje pomoči v hrani afganistanskemu prebivalstvu ter poziva Komisijo in države članice, naj afganistanskemu prebivalstvu zagotovijo nujno humanitarno pomoč in dodatno financiranje za nujno pomoč; poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj predstavi zamisel o pregonu talibanskih voditeljev pred Mednarodnim kazenskim sodiščem zaradi njihovih zločinov proti ženskam in dekletom;

95. podpira pet ključnih meril, ki jih je Svet sprejel 21. septembra 2021 in služijo kot vodilna načela za prihodnje sodelovanje s talibani, vendar meni, da si je treba močno prizadevati za opredelitev dolgoročne strategije za reševanje trenutnih izrednih razmer na področju človekovih pravic in apartheida med spoloma v Afganistanu; poudarja, da programa EU za evakuacijo ljudi v Afganistanu, ki so delali za evropske misije, računali na evropsko zaščito in so še vedno v neposredni nevarnosti, ni mogoče končati, dokler so v državi ljudje, ki izpolnjujejo merila za zaščito;
96. obžaluje, da je Ruska federacija na zasedanju varnostnega sveta OZN 11. julija 2023 vložila veto v zvezi s podaljšanjem resolucije Varnostnega sveta OZN 2672(2023) v zvezi s čezmejno dostavo humanitarne pomoči ljudem v severozahodni Siriji preko Bab Al Hava, s čimer ogroža več kot štiri milijone ljudi, ki so pri zadovoljevanju osnovnih potreb po hrani, zdravilih in drugih nujnih potrebščinah odvisni od humanitarne pomoči; je seznanjen, da se je Sirija ponovno vključila v Arabsko ligo; meni, da normalizacija sedanjega sirskega režima ni mogoča in poudarja, da je sirskega politični proces zašel v slepo ulico;
97. ponovno poudarja, da je mirna, svobodna, povezana, odprta, stabilna in na pravilih temelječa indijsko-pacifiška regija ključni evropski interes; je zaskrbljen, ker tekmovanje za premoč postavlja merila glede sposobnosti EU za spodbujanje multilateralizma v regiji; v zvezi s tem poudarja, da je azijsko-evropsko srečanje zaradi geopolitičnih napetosti z Rusijo še vedno težavno; je seznanjen s prizadevanji podpredsednika/visokega predstavnika za sodelovanje z regijo, kar dokazujeta soorganizacija in sopredsedovanje s švedskim predsedstvom ministrskega foruma EU-indijsko-pacifiška regija 13. maja 2023 ter njegovo sodelovanje v regionalnem forumu Združenja držav jugovzhodne Azije 14. julija 2023; poziva EU, naj dejavno podpre ministrski forum o sodelovanju v indijsko-pacifiški regiji kot letni dogodek;
98. spodbuja tesnejše politične vezi s podobno mislečimi partnerji v skladu s strategijo EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji, zlasti z Japonsko, Republiko Korejo, Avstralijo in Novo Zelandijo, Tajvanom ter državami članicami ASEAN, tudi na področju pomorske varnosti, neširjenja orožja in odpornosti na hibridne grožnje; pozdravlja prizadevanja ESZD pri projektih za krepitev zmogljivosti v indijsko-pacifiški regiji, katerih cilj je ustvariti odpornost proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; poudarja, da je treba okrepiti medosebne odnose z našimi partnerji, zlasti izmenjave mladih ter sodelovanje med državljani in možganskimi trusti; poudarja, da ohranjanje miru, stabilnosti in pravice do plovbe v indijsko-pacifiški regiji ostaja ključnega pomena za interese EU in njenih držav članic;
99. poziva Demokratično ljudsko republiko Korejo, naj popolnoma, preverljivo in nepovratno opusti svoje programe orožja za množično uničevanje in balističnih izstrelkov; najgloblje obžaluje stalne zločine proti človeštvu in poziva državne oblasti, naj začnejo proces reform, v katerem bodo spoštovane in zaščitene vse človekove pravice; poudarja, da morata EU in mednarodna skupnost nujno ukrepati, da bi preprečili vojaško sodelovanje in izmenjavo orožja med Rusijo in Demokratično ljudsko republiko Korejo;
100. ugotavlja, da so geopolitični izzivi okrepili skupni interes EU in Indije za zagotavljanje varnosti, blaginje in trajnostnega razvoja; pozdravlja ustanovitev Sveta EU-ZDA za

trgovino in tehnologijo; poziva k vrhunskemu srečanju med Indijo in EU, da bi dvostranski odnosi ostali visoko na dnevnem redu; poudarja pomen uspešnega zaključka pogajanj o sporazumu o prosti trgovini med EU in Indijo, ki bo upošteval občutljive vidike obeh strani; izraža upanje, da bo Indija uskladila svoje stališče o ruski invaziji Ukrajine s stališčem čezatlantske skupnosti in poziva Svet ter visokega predstavnika/podpredsednika, naj si v zvezi s tem prizadeva na diplomatskem področju;

101. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zadnjih sprememb kitajske notranje in vojaške države po 20. nacionalnem kongresu kitajske komunistične partije; meni, da je vedno večja odločnost Kitajske, deloma preko politike gospodarske prisile, še vedno eden od glavnih geopolitičnih izzivov 21. stoletja; meni, da Kitajska dokazuje, da ima tako namen kot vse bolj tudi gospodarsko, diplomatsko, vojaško in tehnološko moč, da vpliva na mednarodni red, ki temelji na pravilih; vztraja, da to zahteva večdimenzionalni odziv, da bi EU še naprej selektivno sodelovala s Kitajsko pri številnih ključnih vprašanjih, hkrati pa zmanjšala tveganost odnosov tudi z zmanjšanjem prevelike gospodarske odvisnosti v kritičnih sektorjih v skladu s strategijo EU za gospodarsko varnost; ugotavlja, da je vsebinsko sodelovanje s Kitajsko vse težje zaradi izrazitejših razsežnosti konkurence in systemskega rivalstva; poudarja, da je Kitajska še vedno pomembna na številnih področjih politike, vključno s podnebnimi spremembami; opozarja, da bi lahko nenehna rast strateškega partnerstva med Kitajsko in Rusijo, tudi na področjih prenosa tehnologije in vojaških zmogljivosti povečala sposobnost Kitajske za prisilo partnerjev EU v Aziji in po svetu; ponovno poziva k odločnejši strategiji za odnose med EU in Kitajsko, ki bo oblikovala odnose s Kitajsko v interesu EU in v celoti upoštevala vse izzive, ki izhajajo iz vzpona Kitajske kot svetovnega akterja;
102. obsoja dejanja hibridnega vojskovanja, kot so kibernetični napadi, dezinformacijske kampanje in nadzor ali vohunjenje kitajskih državljanov v EU; poziva Kitajsko, naj nemudoma preneha s temi zlonamernimi dejanji in z manipuliranjem informacij ter vmešavanjem v volitve, in poziva Evropsko komisijo in države članice, naj nujno začnejo izvajati vse pobude, ki jih je predlagal Evropski parlament v različnih resolucijah in poročilih v zvezi s tujim vmešavanjem v vse demokratične procese v Evropski uniji, vključno z dezinformacijami; obsoja sankcije proti poslancem Evropskega parlamenta (in drugim subjektom EU) ter poziva k njihovi takojšnji in brezpogojni odpravi;
103. obsoja sistem prisilnega dela pod vodstvom kitajske vlade in njene kršitve človekovih pravic, za katere je Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice izjavil, da lahko pomenijo zločine zoper človečnost, vključno z velikim tveganjem genocida v Xinjiangu in hudodelstvih zoper človečnost v Tibetu in Notranji Mongoliji, pa tudi represivne politike proti drugim etničnim manjšinam; opozarja, da politika EU „ene Kitajske“ ostaja temelj odnosov med EU in Kitajsko; ponovno potrjuje našo zavezanost načelu „ena država, dva sistema“ in obsoja vse morebitne kršitve tega načela; ponovno obsoja, da kitajska komunistična partija spodkopava demokracijo v posebni upravni regiji Hongkong, vključno z množičnim nadzorom, stalno slabšanje stanja na področju temeljnih človekovih pravic in da je v Hongkongu uvedla zakon o nacionalni varnosti; poziva Komisijo, naj oceni avtonomen status Hongkonga glede na to, da Kitajska krši skupno izjavo Kitajske in Združenega kraljestva ter Portugalske in zatira avtonomijo Hongkonga;

104. poudarja, da je treba zagotoviti enoten evropski pristop, kadar Kitajska izkorišča svoj gospodarski vpliv, da bi zatrla nasprotovanje svojim zlorabam človekovih pravic; poziva Kitajsko, naj razišče in prepreči vse kršitve človekovih pravic in mednarodnega prava; opozarja, da ima Kitajska kot stalna članica varnostnega sveta OZN posebno odgovornost v zvezi s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah; je zaskrbljen zaradi položaja kristjanov in drugih verskih manjšin, vključno z njihovo svobodo veroizpovedi na Kitajskem, saj se soočajo s stalnim preganjanjem;
105. obsoja naraščajoči trend nadnacionalne represije Kitajske in poziva tiste države članice EU, ki tega še niso storile, naj začasno prekinejo pogodbe o izročitvi s Kitajsko in Hongkongom ter zaprejo vse preostale nezakonite kitajske „policijske postaje“ na svojih ozemljih; poziva ESZD, naj pozorno spremlja sojenja političnim zapornikom v Hongkongu in pozove k njihovi izpustitvi, vključno z ustanoviteljem Apple Dailyja Jimmyja Laija;
106. je seznanjen, da je zadnji vrh držav BRICS potekal v Johannesburgu avgusta 2023, in z geopolitičnimi cilji Kitajske v zvezi z državami BRICS; poudarja, da morajo EU in njene države članice okrepiti dialog in sodelovanje z nekaterimi državami članicami BRICS+, da bi se zoperstavile vse večjemu svetovnemu vplivu Kitajske;
107. poziva EU in Kitajsko, naj okrepi dialog in tesno sodelovanje v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu ter na splošno pri trajnostni rabi morskih bioloških virov in upravljanju oceanov; poziva EU, naj okrepi sodelovanje z Združenim kraljestvom, ZDA, Japonsko in drugimi ključnimi akterji na področju ribiške in oceanske politike, pri čemer naj uporabi svoja diplomatska orodja za spodbujanje Kitajske na poti k potrebnim reformam okvira za upravljanje ribištva;
108. odločno obsoja stalne vojaške provokacije Kitajske proti Tajvanu in ponovno odločno zavrača vsakršno enostransko spremembo sedanjega stanja v Tajvanski ožini; poudarja, da ozemeljske zahteve Kitajske nimajo nikakršne podlage v mednarodnem pravu; obsoja tudi, da Kitajska blokira sodelovanje Tajvana v večstranskih organizacijah; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo smiselno udeležbo Tajvana v ustreznih mednarodnih institucijah, kot so Svetovna zdravstvena organizacija, Mednarodna organizacija civilnega letalstva in Okvirna konvencija OZN o spremembi podnebja; ponovno poudarja, da je Tajvan ključni partner EU in demokratični zaveznik v indijsko-pacifiški regiji; priznava pomen Tajvana pri zagotavljanju svetovnih dobavnih verig, zlasti v visokotehnološkem sektorju, in poziva EU in njene države članice k tesnejšemu sodelovanju s Tajvanom; pozdravlja zaporedne uradne obiske delegacij odborov Parlamenta na Tajvanu in poziva Komisijo, naj nemudoma začne izvajati pripravljalne ukrepe za pogajanja o dvostranskem sporazumu o naložbah s Tajvanom;
109. obsoja izjave kitajskega predsednika, da se Kitajska ne bo nikoli odpovedala pravici do uporabe sile v zvezi s Tajvanom; ugotavlja, da niti Tajvan niti Kitajska nista podrejena drug drugemu; izraža globoko zaskrbljenost, ker Kitajska uporablja sovražne dezinformacije, ki spodkopavajo zaupanje v tajvansko demokracijo in upravljanje; poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo z mednarodnimi partnerji in pomagajo ohraniti demokracijo na Tajvanu, ga obvarujejo pred tujim vmešavanjem in grožnjami, ter poudarja, da le demokratično izvoljena vlada lahko predstavlja tajvansko ljudstvo na mednarodni ravni; ugotavlja, da se je treba osredotočiti tudi na preventivno diplomacijo,

da bi preprečili kakršno koli zaostrovanje v Tajvanski ožini;

110. ugotavlja, da se je Kitajska v zadnjem desetletju osredotočila na krepitev svojega vpliva v indijsko-pacifiški regiji z večjo pomočjo, razvojem, diplomacijo in varnostnim sodelovanjem; poudarja, da je treba združiti sredstva, da bi učinkovito povečali politični odtis EU in uveljavili EU kot zanesljivo in strateško partnerico v Pacifiku; spodbuja države članice, naj združijo moči in na ministrski ravni sodelujejo s pacifiškimi otoškimi državami ter i Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav; poudarja, da je resno ukrepanje po konferenci COP27 ključnega pomena za države v regiji, zato poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj spodbuja globalno podporo trajnostnemu zelenemu prehodu in okrepi svojo podnebno diplomacijo, da bi utrdila sodelovanje pri ukrepih za prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev;
111. poudarja, da je Združenje držav jugovzhodne Azije (ASEAN) ključni zaveznik pri krepitvi multilateralizma, ki temelji na pravilih; poziva k tesnemu sodelovanju v skladu s skupno izjavo voditeljev EU in ASEAN z dne 14. decembra 2022, da bi oblikovali regionalno dinamiko, ki presega binarne omejitve kitajsko-ameriške konkurence; v zvezi s tem dodatno poudarja pomen, ki ga ima ohranjanje svobode plovbe v Južnokitajskem in Vzhodnokitajskem morju; opozarja, da je treba v celoti izvajati akcijski načrt EU-ASEAN za obdobje 2023–2027;
112. pozdravlja podpis sporazuma po izteku sporazuma iz Cotonouja in njegovih regionalnih protokolov, ki bodo po ratifikaciji omogočili doslej največjo regionalno osredotočenost na afriške, karibske in pacifiške države, ter poziva k hitri ratifikaciji tako s strani Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav kot s strani EU; poziva Komisijo in podpredsednika/visokega predstavnika, naj zagotovita nadaljnje ukrepanje na vrhu EU-Afriška unija februarja 2022, da bi poglobili sodelovanje pri pobudah skupnega interesa in izpolnili potrebe partnerskih držav v Afriki; poudarja, da bi si morala EU prizadevati za geografske prednostne naloge na dvostranski ravni, pri čemer bi se morala osredotočiti na ključne afriške partnerje, pa tudi na regionalni ravni, kjer je treba poudariti izvajanje regionalnih strategij za Sahel in obalne države, območje afriških Velikih jezer in Afriški rog; v zvezi s tem pozdravlja operacijo Atalanta kot prvo pomorsko operacijo EU z namenskimi ciljem zaščite plovil iz Svetovnega programa za hrano in je postala uspešna protipiratska operacija; spodbuja Svet in države članice, naj razmislijo o razširitvi geografskega obsega operacije Atalanta;
113. pripisuje poseben pomen krepitvi varnostnega sodelovanja z državami Gvinejskega zaliva, podpiranju njihovega povezovanja in solidarnosti znotraj regije; izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse večje nestabilnosti v Sahelu, ki jo še poslabšujeta vojaški udar v Nigru in razpad demokratičnih institucij; ne priznava in ne bo priznal oblasti, ki so nastale po državnem udaru v Nigru; ponovno odločno poziva k takojšnji popolni ponovni vzpostavitvi ustavnega reda in se v zvezi s tem v celoti pridružuje izjavam Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav ter njenih afriških in mednarodnih partnerjev;
114. obsoja vmešavanje Rusije v Afriki, zlasti prek povečanega vpliva skupine Wagner na celini, ter odločno obsoja njihove zlorabe in zločine; opozarja, da stabilnost Sahela neposredno vpliva na varnost in stabilnost evropskih zunanjih meja v Sredozemlju; poziva EU, naj poveča sredstva in okrepi sodelovanje z našimi partnerji za boj proti

trgovini z ljudmi prek Sredozemlja in Belorusije ter razbijanje kriminalnih mrež, ki se uporabljajo za trgovino z ljudmi; meni, da politika EU do Sahela ni prinesla pričakovanih rezultatov in je seznanjen z napovedjo podpredsednika/visokega predstavnika, da bo ponovno ocenil strategijo EU za Sahel;

115. poudarja, da je treba prilagoditi sedanji pristop, da bi ohranili vpliv in poziva, naj se okrepi delovanje EU in podpora za regijo; pozdravlja, da je Komisija pripravila „nov strateški pristop“ k partnerstvu z Afriko, pri čemer je upoštevala nove geopolitične razmere in poziva Komisijo in Svet, naj razvijeta vzajemno koristno partnerstvo, ki bo osredotočeno na skupna vprašanja za Evropo in Afriko; pozdravlja naložbeni sveženj strategije Global Gateway Afrika-Evropa v višini 150 milijard EUR, ki je namenjen podpori afriških partnerjev pri razvoju močnega, vključujočega, zelenega ter digitalnega okrevanja in preobrazbe; meni, da je treba nujno okrepiti in izboljšati prizadevanja za boj proti dezinformacijam in boljše dokazovanje podpore EU Afriki;
116. poudarja, da je dostop do varne pitne vode eden od osrednjih izzivov 21. stoletja, saj skoraj 60 % vodnih virov prečka politične ozemeljske meje; poudarja, da pomanjkanje vode lahko vodi do izjemno hudih konfliktov, če se uporaba vodotokov ne določi na celosten način, ki vključuje delitev; poudarja, da mora Evropska unija sprejeti strategijo za lažje iskanje tehnoloških in geopolitičnih rešitev na teh območjih, ki so močno izpostavljena destabilizaciji; spodbuja države na najpomembnejših konfliktnih območjih, povezanih z vodo, k podpisu Helsinške konvencije iz leta 1992 o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer;
117. ugotavlja, da bi morala EU posebno pozornost nameniti oživitvi svojega partnerstva z državami Latinske Amerike in Karibov; ugotavlja, da se je delovanje EU v regiji v zadnjih desetletjih zmanjšalo, kar je ustvarilo praznino za tuje zlonamerne akterje; poziva vse države Latinske Amerike, naj odločneje obsodijo rusko agresijo proti Ukrajini; je zaskrbljen zaradi porasta organiziranega kriminala in prometa s prepovedanimi drogami v Latinski Ameriki, kar vpliva tudi na EU; poziva, naj se dvoregionalno sodelovanje v boju proti temu pojavu znatno poveča;
118. je seznanjen z vrhunskim srečanjem 17. in 18. julija 2023 med EU in Skupnostjo latinskoameriških in karibskih držav in upa, da bo to izboljšalo odnose med regijama, zlasti glede na vse večji vpliv Kitajske in Rusije v Latinski Ameriki in na Karibih; poziva države članice in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj si prizadevajo za proaktivno diplomacijo v regiji, z močnim poudarkom na obrambi večstranskega svetovnega reda, mednarodnem pravu ter spoštovanju demokracije in človekovih pravic; pozdravlja zaključek pogajanj o naprednem okvirnem sporazumu med EU in Čilom in poziva k napredku pri podpisu in ratifikaciji pridružitvenega sporazuma med EU in Mehiko; poziva Komisijo in špansko ter belgijsko predsedstvo Sveta, naj pred koncem sedanjega parlamentarnega obdobja dosežejo odločen napredek in sklenejo sporazum z Mercosurjem, hkrati pa ohranijo najvišje ambicije v zvezi z izvrševanjem njegovih določb o trajnostnosti; opozarja tudi, da je treba dokončati ratifikacijo pridružitvenega sporazuma med EU in Srednjo Ameriko;
119. poudarja, da je pomembno spodbujati še tesnejše odnose z Norveško kot najtesnejšo pridruženo partnerico EU v okviru Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, doseči napredek pri pogajanjih o novem sporazumu s Švico in pospešiti pogajanja o

pridružitvenih sporazumih z Andoro in San Marinom; je seznanjen, da so pogajanja o pridružitvenem sporazumu z Monakom prekinjena;

120. poziva k večjemu sodelovanju EU na Arktiki, saj je bistvenega geostrateškega pomena za EU v zvezi s posledicami podnebnih sprememb, industrijsko in gospodarsko konkurenco, varnostnimi izzivi, ki jih med drugim povzroča ruska vojaška širitev na skrajnem severu, ter svobodo in varnostjo plovbe; ugotavlja, da je Nato poudaril pomen skrajnega severa, zlasti zaradi širitve možnih pomorskih poti, dostopa do naravnih virov, ohranjanja podnebja in ozemeljskih zahtev, kar lahko privede do povečanih geopolitičnih napetosti; v zvezi s tem poudarja, da mora sodelovanje EU v regiji vključevati sodelovanje z lokalnimi partnerji, vključno z domorodnimi ljudstvi;
 121. poziva k odločnejši podpori za strategijo pomorske varnosti EU, saj je pravica do plovbe vedno večji izziv; vztraja, da je treba pravico do plovbe vedno spoštovati in da je treba dati prednost umirjanju napetosti ter preprečevanju oboroženih konfliktov in vojaških incidentov;
 122. poudarja, da bi bilo treba južno polarno regijo zaradi spreminjajoče se geopolitične dinamike obravnavati kot novo zanimivo območje; poudarja pomen večstranskega sodelovanja pri upravljanju zaščitenih morskih območij; spodbuja EU, naj pripravi namensko evropsko polarno agendo, s katero se bo prizadevalo za vključitev regionalnih ambicij v skupno zunanjo in varnostno politiko in ki bo združevala velike interese držav članic na področju znanosti, ohranjanja oceanov, ribištva, regionalnega miru in multilateralizma, ki temelji na pravilih; poziva k okrepljenemu dialogu med EU, Kitajsko in Antarktiko;
-
- ◦
123. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Odbor za zunanje zadeve vsako leto pripravi resolucijo o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike kot odziv na poročilo visokega predstavnika Unije za zunanjo politiko Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki. Ta resolucija ocenjuje izvajanje SZVP in je ključni element prispevka Evropskega parlamenta k zunanjemu delovanju EU, zlasti kar zadeva okrepljeno pravico do nadzora, ki se je Evropskemu parlamentu zagotovila z Lizbonsko pogodbo.

Poročilo iz leta 2023 je zadnja resolucija o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike v tem zakonodajnem obdobju, Kot tako bi lahko služilo tudi kot vodilo za prednostne naloge nove Komisije in visokega predstavnika. V svojem poročilu se je poročevalec sklenil osredotočiti na strateške trende, ki opredeljujejo splošno usmeritev skupne zunanje in varnostne politike EU in ki so izpostavila potrebo, da EU opredeli svoje interese ter uporabi zmogljivosti za njihovo doseganje. Ti trendi vključujejo globalne posledice sedanje ruske vojaške agresije proti Ukrajini, vse večje tekmovanje na geopolitični ravni ter poskuse spodkopavanja večstranskih organizacij in ponovne opredelitve svetovnega ravnovesja moči. V odziv na te trende poročilo priporoča EU, naj jo usmerjajo vrednote in načela, ki so navdihnili njeno ustanovitev, razvoj in širitev. Ob upoštevanju tega normativnega okvira poročilo priporoča, naj EU oblikuje SZVP na podlagi naslednjih štirih ukrepov:

- a. obravnavanje posledic ruske vojaške agresije proti Ukrajini
- b. postopna prilagoditev struktur, instrumentov in postopkov odločanja EU
- c. krepitev in zagovarjanje multilateralizma, ki temelji na pravilih
- d. uveljavljanje interesov z razvojem trdnih strateških zavezništev in podobno mislečih partnerstev

Vsako od teh načel je podrobneje opredeljeno v poročilu, ki zagotavlja smernice za prihodnje izvršilne organe EU pri opredeljevanju prednostnih nalog SZVP za naslednji mandat.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalec izjavlja, da je pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru prejel prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
ESZD, oddelek za parlamentarne zadeve
Konrad-Adenauer Stiftung
Stalno predstavništvo Zvezne republike Nemčije pri Evropski uniji
International IDEA
Bertelsmann Stiftung

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalca.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	28.11.2023
Izid končnega glasovanja	+: 41 -: 8 0: 7
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Vladimír Bilčík, Jakop G. Dalunde, Lukas Furlas (Loucas Furlas), Christophe Grudler, Anja Haga, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), María Soraya Rodríguez Ramos, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Elena Jončeva (Elena Yoncheva), Milan Zver
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Clare Daly, Mónica Silvana González, Miguel Urbán Crespo

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

41	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Lukas Furlas (Loucas Furlas), Michael Gahler, Anja Haga, Sandra Kalniete, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Milan Zver
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

8	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Kinga Gál, Kostas Papadakis
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace

7	0
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
Verts/ALE	Mounir Satouri, Jordi Solé

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani